

Návrh na zlepšení využívání nástrojů finančního řízení města Prostějov

Bc. Aneta Paňáková

Diplomová práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Aneta Paňáková**
Osobní číslo: **M11710**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Návrh na zlepšení využívání nástrojů finančního řízení města Prostějov**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě průzkumu literárních pramenů vymezte nástroje finančního řízení územních samosprávných celků.

II. Praktická část

- Analyzujte systém finančního řízení města Prostějov společně s vývojem hospodaření v období 2009–2011.
- Navrhněte zlepšení ve využívání nástrojů finančního řízení města Prostějov.
- Na základě analýzy vývoje hospodaření města Prostějov zpracujte návrh rozpočtového výhledu města na další plánovací období s využitím navrhovaných nástrojů finančního řízení a následně proveďte jeho zhodnocení.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

HRABALOVÁ, Simona. Teorie a praxe rozvoje měst a obcí. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 93 s. ISBN 8021033568.

MARKOVÁ, Hana. Finance obcí, měst a krajů. 1. vyd. Praha: Orac, 2000. 190 s. ISBN 8086199231.

OCHRANA, František, PAVEL, Jan, Leoš, VÍTEK. Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 261 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance: teorie a praxe v ČR. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 642 s. ISBN 978-80-7357-698-1.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2. aktual. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **22. února 2013**

Termín odevzdání diplomové práce: **2. května 2013**

Ve Zlíně dne 22. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odřídí-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo –diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně Aueta Paušková

1.5.2013

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Hlavním cílem této diplomové práce je posouzení stávajícího systému finančního řízení města Prostějov a na základě zjištěných skutečností navržení úprav, které povedou ke zlepšení finančního řízení města Prostějov. Teoretická část obsahuje obecnou charakteristiku obcí, je vysvětlena problematika finančního systému obcí a nakonec jsou vymezeny nástroje finančního řízení. Praktická část je založena na porovnání rozpočtových výhledů a rozpočtů města Prostějov za období 2009-2011 a dále na podrobnější analýze příjmů a výdajů rozpočtu města Prostějov pro toto období. Na závěr je sestaven rozpočtový výhled na období 2013-2014.

Klíčová slova: příjmy, výdaje, rozpočtový výhled, nástroje finančního řízení, rozpočet města, finanční analýza.

ABSTRACT

The goal of this thesis is the assessment of present financial management of the town Prostějov and on the basis of found facts the proposition for adjustment which will lead to the financial management improvement. The theoretical part includes general characteristic of municipalities, problems of municipal financial systems is explained and finally the financial management tools are defined. The practical part is based on the comparison between budget expectations and budgets of the town Prostějov in 2009-2011 and further on the in-depth analysis of receipts and expenditures in the budget of the town Prostějov in those years. In conclusion the budget expectation for 2013-2014 is set.

Keywords: receipts, expenditures, budget expectation, financial management tools, municipal budget, financial analysis.

"Lepší, než předpovídat budoucnost, je vytvořit ji."

Bill Gates

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucí diplomové práce Ing. Elišce Pastuszkové, Ph.D. za její odborné vedení a vstřícnost při zpracování této diplomové práce a dále panu Ing. Radimu Cardovi, vedoucímu finančního odboru města Prostějov, za jeho ochotu spolupracovat a poskytnutí potřebných dokumentů a informací o finančním hospodaření města Prostějov.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA OBCÍ	12
1.1 OBECNÍ ZŘÍZENÍ V ČESKÉ REPUBLICE.....	12
1.2 PŮSOBNOST OBCÍ.....	13
1.3 ORGÁNY OBCÍ	14
1.3.1 Zastupitelstvo obce.....	15
1.3.2 Rada.....	15
1.3.3 Starosta.....	16
1.3.4 Obecní úřad	16
1.3.5 Výbory.....	16
2 FINANČNÍ SYSTÉM OBCÍ	17
2.1 ROZPOČET OBCÍ.....	18
2.1.1 Pojetí rozpočtu obcí.....	19
2.1.2 Metody sestavování rozpočtů.....	20
2.1.3 Příjmy a výdaje obcí.....	21
2.1.4 Peněžní fondy obcí	25
2.2 KONTROLA JAKO SOUČÁST FINANČNÍHO ŘÍZENÍ OBCÍ.....	26
2.2.1 Veřejná kontrola	27
2.2.2 Finanční kontrola	28
3 NÁSTROJE FINANČNÍHO ŘÍZENÍ OBCÍ	29
3.1 ROZPOČTOVÝ VÝHLED	29
3.2 ROZPOČET	31
3.2.1 Rozpočtové zásady.....	31
3.2.2 Rozpočtová skladba	32
3.2.3 Rozpočtový proces	34
3.3 PLÁN POKLADNÍHO PLNĚNÍ.....	35
II PRAKTICKÁ ČÁST	37
4 ANALÝZA SYSTÉMU FINANČNÍHO ŘÍZENÍ MĚSTA PROSTĚJOV	38
4.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA MĚSTA PROSTĚJOV	38
4.2 ANALÝZA NÁSTROJŮ FINANČNÍHO ŘÍZENÍ MĚSTA PROSTĚJOV	40
4.2.1 Analýza využívání rozpočtového výhledu města Prostějov.....	40
4.2.2 Srovnání rozpočtů města Prostějov v období 2009-2011	42
4.3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ V LETECH 2009- 2011	47
4.3.1 Analýza rozpočtu roku 2009	47
4.3.2 Analýza rozpočtu roku 2010	52
4.3.3 Analýza rozpočtu roku 2011	55
4.3.4 Vybrané ukazatele finanční analýzy	59
5 NÁVRH ÚPRAV SYSTÉMU FINANČNÍHO ŘÍZENÍ MĚSTA PROSTĚJOV	63
6 NÁVRH ROZPOČTOVÉHO VÝHLEDU MĚSTA PROSTĚJOV NA OBDOBÍ 2013-2014	67

ZÁVĚR	70
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	72
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	74
SEZNAM GRAFŮ	75
SEZNAM OBRÁZKŮ	76
SEZNAM TABULEK.....	77
SEZNAM PŘÍLOH.....	79

ÚVOD

Obce, jako základní územní samosprávné celky, mají za úkol zajistit dostatečné množství finančních prostředků s cílem umožnění dalšího rozvoje území a uspokojení zájmů a potřeb obyvatelstva. Obce a města využívají řadu finančních nástrojů, které jim umožňují efektivně a dlouhodobě hospodařit s prostředky, které mají k dispozici. Tyto nástroje mají zajistit transparentnost nakládání s finančními prostředky a zachytit dopady činnosti obce na její finanční pozici.

Mezi hlavní nástroje finančního řízení obcí je zařazen rozpočtový výhled obce, rozpočet a plán pokladního plnění rozpočtu obce. Rozpočtový výhled umožňuje rychlou orientaci ve financování rozvoje obce a vypovídá o jejích budoucích potřebách a zdrojích jejich krytí. Rozpočet vybalancovává příjmy a výdaje a je důležitým rozpočtovým plánem, podle kterého se v rozpočtovém období hospodaří. Největší omezení rozpočtu plyne z jeho krátkodobosti, ale tento nedostatek je překonán v rozpočtovém výhledu, který jako nástroj střednědobého finančního plánování a hospodaření lépe informuje o finančních dopadech v delším časovém horizontě a zlepšuje tak kontrolu nad budoucím hospodařením obce.

Cílem této diplomové práce je posouzení dosavadního systému finančního řízení města Prostějov a na základě zjištěných skutečností navrhnout úpravy, které povedou ke zlepšení finančního řízení města Prostějov. Práce je rozdělena do dvou částí. Teoretická část obsahuje obecnou charakteristiku obcí v České republice, dále je popsán finanční systém obcí a poslední kapitola teoretické části se zabývá nástroji finančního řízení obcí a jejich využití.

V praktické části je nejdříve stručně představeno město Prostějov a dále je analyzováno využívání nástrojů finančního řízení pro období 2009-2011. Na základě vyhodnocení účinnosti těchto nástrojů je vypracován návrh na zdokonalení systému finančního řízení a sestaven rozpočtový výhled města Prostějov pro období 2013-2014.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA OBCÍ

1.1 Obecní zřízení v České republice

Obce jsou základním územními samosprávnými celky, jejich právní základ je vymezen v Ústavě České republiky¹ a právní postavení obcí upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecním zřízení).

Základem demokraticky uspořádané společnosti jsou jednotlivci - občané, kteří mají právním řádem zaručena stejná práva a povinnosti. Každá společnost si tedy vymezuje správní úrovně, na které jsou tato práva a povinnosti delegovány. Jednoduše lze říci, že obec je nejnižší územní jednotka, ve které se občané sdružují a jejím cílem je starat se o rozvoj území a uspokojovat zájmy a potřeby obyvatelstva. Aby obec mohla své území spravovat a rozvíjet, musí mít k dispozici určitý majetek a peněžní prostředky, které jsou soustředěny v jejím rozpočtu. (Hrabalová, 2004, s. 6)

Obce se rozkládají na jednom nebo více katastrálních územích a mohou se slučovat nebo rozdělovat na základě místního referenda. Každá obec v České republice je začleněna do správního obvodu - okresu a do územního obvodu vyššího územního samosprávního celku - kraje. (Peková, 2012, s. 134)

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích definuje obec jako veřejnoprávní korporaci. Jedná se tedy o právnické osoby vykonávající svoji působnost v oblasti veřejné správy. Je ale nutné rozlišovat jejich soukromoprávní a veřejnoprávní postavení. Veřejnoprávní postavení je řadí do role vykonavatelů veřejné moci, naopak při soukromoprávním postavení jsou na stejné úrovni jako všichni ostatní účastníci právních vztahů. (Správní Juristic, 2002)

V České republice je územní samospráva dvoustupňová, což znamená, že obec je vždy součástí vyššího územního samosprávního celku. Jedna úroveň samosprávy však není nadřízená či podřízená té druhé. Obec je samostatně spravována zastupitelstvem, ale kraje jsou povinny projednávat případná opatření, která se týkají působnosti těchto obcí. (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích)

¹ Zákon č. 1/1993., Ústava České republiky- Hlava sedmá

Dále také zákon o obcích rozlišuje následující základní druhy obcí:

- obce, které nejsou městy,
- města,
- městysy,
- statutární města,
- Hlavní město Praha.

1.2 Působnost obcí

Rektořík (2007, s. 76) uvádí, že existují tři základní formy uspořádání místní samosprávy a státní správy. V *angloamerickém systému* je místní správa výlučně pojata jako samospráva, tudíž nedochází k rozlišování samosprávy a místní správy. *Francouzský systém* zařazuje vedle sebe na místní úroveň orgány samosprávy a místní správy, přitom tyto orgány fungují samostatně. Poslední formou uspořádání je *smíšený systém*, kde samospráva i státní správa na místní úrovni fungují společně.

V České republice obec při své činnosti na svém území vykonává jednak funkci samostatnou, ale ze zákona je jí svěřen i určitý výkon státní správy a tudíž je na ni státní správa přenesena. Z výše zmíněných modelů je zřejmé, že uspořádání samosprávy v České republice vychází z modelu smíšeného.

Samostatná působnost

Samostatná působnost obcí znamená, že obec při své činnosti sleduje a hájí zájmy občanů, kteří na jejím území žijí. Výkon samostatné působnosti je hlavním důvodem, proč obce byly ustanoveny jako veřejnoprávní korporace.

Obec si v rámci samostatné působnosti spravuje své náležitosti samostatně a stát může do její působnosti zasahovat, jen v případě, kdy to vyžaduje ochrana zákona a jen způsobem zákonem stanoveným. Pro výkon samostatné působnosti si obec může založit či zřídit právnické osoby a organizační složky obce a může spolupracovat i s dalšími obcemi. (Hrabalová, 2004, s. 7)

Jde zejména o správu vlastního majetku, vytváření a realizování rozpočtu, zřizování a rušení příspěvkových organizací, právnických osob a obecní policie, vydávání obecně závazných vyhlášek, rozhodování o vyhlášení místního referenda, pojmenovávání části obcí, ulic a dalších veřejných prostranství a udělování a odnímání čestného občanství. (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích)

Přenesená působnost

V rámci přenesené působnosti obec vykonává státní správu. Stát na ni delegoval část svých výkonných pravomocí, aby se výkon státní správy přiblížil občanovi. Rozhodovací pravomoc ale zůstává na úrovni státu. Obce obdrží ze státního rozpočtu příspěvek na plnění úkolů v přenesené působnosti. Při realizaci státní správy by měly být sledovány zájmy občanů celého státu, které se mohou lišit od zájmů občanů dané obce.

V přenesené působnosti obce jednak vydávají nařízení obce k provedení zákonů a přitom se řídí zákony a jinými právními předpisy a vedle toho vykonávají veškerou jinou veřejnou správu, která je jim státem svěřena. Pak se řídí samozřejmě také zákony a dalšími předpisy, ale musí také respektovat usnesení vlády a směrnice ministerstev. (Hrabalová, 2004, s. 8)

Peková (2012, s. 135) uvádí, že zákon podle rozsahu přenesené působnosti obce rozděluje do kategorií:

- obce s matričním úřadem,
- obce se stavebním úřadem,
- obce s pověřeným obecním úřadem,
- obce s rozšířenou působností, které podle zákona ve svém správním obvodu zabezpečují výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti náležející ostatním obcím.

Pokud zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, že jde o samostatnou působnost či o přenesenou působnost, platí, že jde vždy o činnosti patřící do samostatné působnosti obcí. (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích)

Dozor nad výkonem vykonává krajský úřad v případě přenesené působnosti a Ministerstvo vnitra v případě samostatné působnosti. V oblasti samostatné působnosti se jedná pouze o následnou kontrolu zákonnosti jednání jednotlivých orgánů obce. Stát nemůže zasahovat do rozhodování obce v samostatné působnosti jinak než v rámci ochrany dodržování zákonů. Trochu jinak to funguje v oblasti přenesené působnosti, kdy při vydávání nařízení obce stát opět kontroluje pouze zákonnost nařízení obce. Při dalším výkonu přenesené působnosti jsou obce podřízeny ústředním správním orgánům. (Hrabalová, 2004, s. 9)

1.3 Orgány obcí

Obec jakožto instituce má určitou vnitřní strukturu a zákon o obcích vymezuje jednotlivé orgány obce, jejich pravomoci, působnost a jejich vzájemnou provázanost. Důležitým

faktorem jsou činnosti výkonných orgánů vnitřní struktury, které předkládají podklady a materiály potřebné pro rozhodování a také zabezpečují činnosti pro jejich zavedení v praxi. Tím se významně podílejí i na finančním řízení obce.

1.3.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo je nejvyšším orgánem v samostatné působnosti a skládá se z jednotlivých členů zastupitelstva. Počet těchto členů se odvíjí od velikosti obce a pohybuje se v určitých hranicích, které jsou stanovené zákonem o obcích.

Mezi pravomoci, které jsou zastupitelstvu zákonem vyhrazeny, patří vydávání obecně závazných vyhlášek, schvalování základních dokumentů, které řídí rozvoj obce, rozhodování o vyhlášení místního referenda, zřizování a zakládání organizací obce a schvalování pravidel jejich fungování, atd. Funkční období zastupitelstva je čtyři roky. (Hrabalová, 2004, s. 9-10)

Jako jediný orgán obce má přímou demokratickou legitimitu, protože ostatní orgány obce nejsou obsazovány na základě přímé volby, ale jsou většinou pouze odvozeny od zvoleného zastupitelstva obce. Zastupitelstvo obce **v rámci samostatné působnosti** rozhoduje a schvaluje zejména program rozvoje územního obvodu obce, rozpočet obce a závěrečný účet obce za minulé období, rozpočtová opatření, výši odměn starosty a členů zastupitelstva, přijetí nebo poskytnutí půjčky, smlouvy o poskytnutí dotace, emisi komunálních dluhopisů, založení obchodních společností, udělení čestného občanství a cen obce, atd. (Peková, 2012, s. 139)

1.3.2 Rada

Rada obce je výkonným orgánem a v samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce, v rámci přenesené působnosti obce rozhoduje, jen stanoví-li tak zákon. Rada je tvořena starostou a jeho zástupci- místostarostové a další členové. (Peková, 2012, s. 141)

Rada je orgánem obce, který je operativní, schází se častěji než zastupitelstvo obce a dokáže rychleji reagovat na problémy, které vzniknou. Obecně je posláním rady obce zejména faktické naplňování usnesení zastupitelstva, rozhodování o vnitřním chodu obecního úřadu a dále rozhodování v dalších věcech svěřených výhradně radě. (Hrabalová, 2004, s. 11)

1.3.3 Starosta

Starosta je představitelem obce, zastupuje obec navenek. Ze své činnosti je odpovědný zastupitelstvu obce a uznává se za statutární orgán obce. Starosta řídí a kontroluje všechny pracovníky obecního úřadu. Setrvává ve své funkci až do zvolení nového starosty. Starosta připravuje, svolává a řídí schůze zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje usnesení, odpovídá za objednání a provedení auditu hospodaření obce. Při jeho nepřítomnosti je zastupován místostarostou, ve městech pak náměstkem primátora. (Peková, 2012, s. 140)

1.3.4 Obecní úřad

Obecní úřad je výkonným orgánem obce jak v samostatné, tak v přenesené působnosti. V oblasti samostatné působnosti plní úkoly, kterými ho pověřilo zastupitelstvo či rada obce a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Obecní úřad funguje v každé obci a to alespoň v minimálním složení. Je tvořen starostou a místostarostou, tajemníkem obecního úřadu a zaměstnanci obce. V jeho čele stojí starosta a z rozhodnutí rady může být vnitřně členěn na jednotlivé odbory a oddělení podle typů činností.

Tajemník obecního úřadu je funkce, která musí být zřízena v obcích s pověřeným obecním úřadem nebo v obcích s rozšířenou působností. Tajemník zajišťuje výkon přenesené působnosti a dále plní i úkoly v samostatné působnosti obce. Do své funkce je jmenován a odvoláván starostou. Ze zákona je vyžadována jeho apolitičnost, nesmí tedy zastávat funkce v politických stranách a hnutích.

1.3.5 Výbory

Výbory jsou iniciativními a kontrolními orgány zastupitelstva obce. Počet těchto výborů závisí na rozhodnutí zastupitelstva a počet členů musí být lichý. Předsedou každého výboru je vždy jeden člen zastupitelstva obce a plní úkoly, kterým jej pověří zastupitelstvo obce.

V každé obci musí být zřízen **finanční a kontrolní výbor**, popř. výbor národnostní menšiny v obcích, kde dle posledního sčítání lidu žije alespoň 10% obyvatel hlásících se k jiné národnosti než české. (Hrabalová, 2004, s. 12)

2 FINANČNÍ SYSTÉM OBCÍ

Finanční systém jednotlivých článků územní samosprávy tvoří její územní rozpočet a mimorozpočtové fondy, a to jak na municipální úrovni, tak na regionální úrovni. Je nedílnou součástí celkového finančního systému země. Územní rozpočty stejně jako mimorozpočtové fondy jsou součástí rozpočtové soustavy a sestavování rozpočtu a hospodaření podle něho v průběhu rozpočtového období je ze zákona povinné. Neexistuje ideální univerzální systém financování potřeb obcí a regionů. Základní požadavky na finanční systém územní samosprávy stanovila Evropská charta místní samosprávy. Pro Českou republiku vstoupila Evropská charta místní samosprávy v platnost po vyslovení souhlasu Parlamentem ČR a ratifikaci prezidentem dnem 1. 9. 1999. (Peková, 2004, s. 196)

Obec by jako správný hospodář měla dobře znát své úkoly, které má plnit a pro které si také musí zajistit potřebné finanční i nefinanční prostředky. Opatření potřebných příjmů zákonným způsobem, promyšleně a účelně, pro své věcné a osobní potřeby, lze nazvat finanční hospodaření obce. Finanční hospodaření obce je vymezeno zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. (Marková, 2000, s. 10)

Peková (2004, s. 197) uvádí, že v teorii místních financí jsou vymezovány různé principy finančního systému, které můžeme zobecnit a specifikovat ty nejdůležitější:

- základním principem je hospodaření podle ročního rozpočtu, který je rozhodujícím nástrojem financování potřeb jednotlivých článků územní samosprávy,
- vytváření mimorozpočtových fondů v omezené míře,
- konzistence finančního systému územní samosprávy s veřejnými financemi jako celek,
- rozhodovací pravomoc a určitý stupeň finanční nezávislosti státu,
- princip solidarity mezi bohatšími a chudšími obcemi,
- průhlednost finančního systému, aby byla možná účinná veřejná i občanská kontrola,
- stabilita finančního systému,
- účinnost a administrativní nenáročnost finančního systému,
- určitý stupeň kontroly ze strany ústřední vlády.

2.1 Rozpočet obcí

Územní rozpočet Peková (2004, s. 201) charakterizuje jako decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří, rozděluje a používá primárně na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence. Z účetního hlediska je bilancí, které vybalancovává příjmy a výdaje a je důležitým rozpočtovým plánem, podle kterého se v rozpočtovém období hospodaří.

Je nástrojem:

- realizace koncepce municipální, resp. regionální politiky na úrovni územní samosprávy,
- prosazování lokálních a regionálních zájmů a preferencí obyvatelstva daného území,
- financování potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru,
- řízení.

Provazníková (2009, s. 57) hospodaření územní samosprávy s rozpočtovými prostředky během rozpočtového období popisuje následujícím vztahem:

$$F_1 + P - V = F_2$$

kde F_1 - stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období

P- příjmy

V- výdaje

F_2 - stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období

Každý územní rozpočet plní tyto důležité funkce:

- **alokační**, která je na úrovni územní samosprávy rozhodující,
- **redistribuční**, jejíž využití na úrovni územní samosprávy je omezené, zejména ve vztahu k sociálně slabším občanům, relativně více se využívá na úrovni vyššího stupně územní samosprávy prostřednictvím přerozdělování části finančních prostředků z rozpočtu regionu do rozpočtů obcí,
- **stabilizační**, jejíž využití na úrovni územní samosprávy je rovněž omezené, nicméně ve vyspělých zemích územní samosprávy svými aktivitami ovlivňuje růst ekonomického potenciálu daného území. (Peková, 2011, s. 99)

2.1.1 Pojetí rozpočtu obcí

- **Decentralizovaný peněžní fond**

Jak už bylo zmíněno, rozpočet je vytvářen, rozdělován a používán s využitím nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování, typického pro všechny veřejné rozpočty. Rozhodující podíl příjmů a výdajů má charakter nenávratných toků. Během celého rozpočtového období postupně přicházejí příjmy na příjmový účet rozpočtu a postupně se výdaji uhrazují vznikající potřeby. Jestliže je schvalován rozpočet v určité výši, nikdy není na příslušném příjmovém a výdajovém účtu tento stav příjmů a výdajů, neboť v průběhu rozpočtového období se z došlých příjmů plynule uhrazují výdaje. Příjmový a výdajový účet rozpočtu vede peněžní ústav, který si obec má možnost zpravidla zvolit.

- **Bilance**

Cílem hospodaření v dlouhodobém časovém horizontu by měl být vyrovnaný rozpočet, kdy se příjmy rovnají výdajům. Zároveň požadavek vyrovnaného rozpočtu v dlouhodobé časové řadě neumožňuje vytvářet finanční rezervy, což znamená, že v závěru rozpočtového období nemá článek územní samosprávy vlastní finanční prostředky potřebné na financování potřeb začátkem dalšího rozpočtového období. Příjmy a výdaje územního rozpočtu se třídí podle tzv. rozpočtové skladby. Umožňuje třídění rozpočtu na běžný a kapitálový rozpočet. Běžný rozpočet je bilance běžných příjmů a běžných výdajů, v nichž většina se pravidelně každoročně opakuje. Běžný rozpočet by měl být vyrovnaný, popř. přebytkový.

Příjmy, které jsou určeny na financování investičních potřeb, tzn. na krytí výdajů na investice, jež se týkají delšího období, než je jeden rozpočtový rok, a které jsou z pohledu dané investice zpravidla jednorázové, neopakovatelné, se bilancují v kapitálovém rozpočtu. (Peková, 2004. s. 202)

- **Finanční plán**

Územní rozpočet je významným finančním plánem, podle kterého obec hospodaří. Základem je roční rozpočet. Podle schváleného rozpočtu obec hospodaří, ale během rozpočtového období se skutečné plnění rozpočtu může odlišovat od plánu. Při plánování příjmů a výdajů územního rozpočtu často vznikají spory, zda začít plánováním výdajů či příjmů. (Peková, 2008, s. 215)

Úlohou finančního plánu, který by měl zajistit solventnost obce je, že připouští pouze ty výdaje obce, které jsou kryty příjmy, které lze reálně očekávat, existujícími rezervami nebo eventuálně půjčkami, které lze získat a splatit. (Provazníková, 2009, s. 58)

- **Nástroj prosazování cílů municipální a regionální politiky**

Mezi nástroje realizace koncepce ekonomického a sociálního rozvoje daného území lze zařadit stanovení priorit v rámci lokálních veřejných statků a služeb, které obec poskytuje, alokuje zdroje mezi různé činnosti obce, rozhoduje o úrovni zdanění a výši poplatků, které se budou vybírat během následujícího roku a poskytuje úplné informace o finanční situaci a plánech obce.

Z těchto funkcí vyplývají tři roviny rozpočtu, které uvádí Provazníková (2009, s. 59):

- a) rozhodovací- jde o rozhodování o tom, čeho chce obec dosáhnout,
- b) řídicí- jde o alokaci zdrojů mezi jednotlivé organizační jednotky obce,
- c) kontrolní- legalizace toho, kolik finančních prostředků obec získá a vydá.

2.1.2 Metody sestavování rozpočtů

Nutnost, co nejpřesněji identifikovat a uspokojovat potřeby obyvatel vyžaduje využití technik výzkumu a plánování. Proto se na úrovni obcí začaly využívat postupy a techniky finančního plánování, kontroly a auditu běžně užívané v soukromém sektoru.

Provazníková (2009, s. 59-65) rozlišuje čtyři základní způsoby sestavování rozpočtu. Tradičním způsobem sestavování rozpočtu je **indexový způsob**, kdy obce při plánování svých výdajů vycházejí z existující lokální politiky a standardů poskytovaných statků a služeb. Základem je odhad a stanovení meziročních změn, o které se přizpůsobí současný rozpočet. Nedostatkem indexového způsobu je skutečnost, že bere v úvahu historické náklady na služby a nezabývá se oprávněností dané služby nebo její prioritou. Další běžně využívanou metodou je **fixně stanovený limitovaný rozpočet**. Je především využíván vládou k řízení vlastních odborů a ministerstev. Rozpočet pro následující rok je co do objemu fixní. Na úrovni obcí lze tuto metodu využít v případě, že zajišťují poskytování veřejných statků, či služeb prostřednictvím jiných organizací.

Alternativním přístupem k výše uvedeným postupům jsou postupy variantního zpracování rozpočtů s využitím různých forem jejich optimalizované alokace. Patří mezi ně **přístup nulové základny**, který je k tvorbě rozpočtu nejkompexnější, protože podrobuje každou činnost či položku rozpočtu detailnímu zkoumání ve vztahu k cílům a možným postupům,

jak jich dosáhnout. **Performance budgeting** vyžaduje porovnávat nejen to, zda využití veřejných zdrojů bylo efektivní a hospodárné, ale také zda bylo dosaženo potřebných účinků a cílů. Rozpočtový proces pak poskytuje a zohledňuje zdroje a na druhé straně stanovuje kritéria a cíle výstupu. Další metodou je **metoda programového rozpočtování**. Dle této metody je rozpočet sestaven ve struktuře, která uspořádá navrhované výdaje podle jejich výsledků, anebo podle míry v jaké přispívají k dosažení celkových záměrů obce. Programová struktura sleduje hledisko účelnosti.

2.1.3 Příjmy a výdaje obcí

Zákon č. 250/2000S Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů vymezuje příjmy rozpočtu obce následovně:

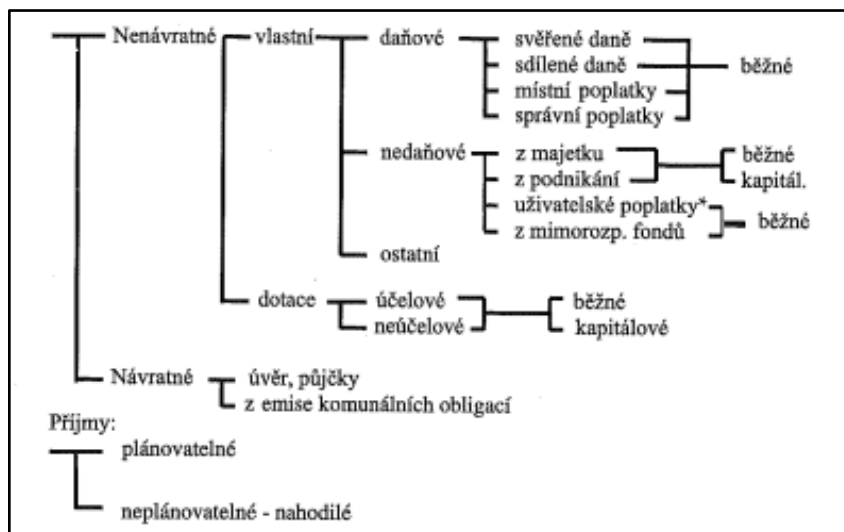
Příjmy rozpočtu obce:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní činnosti,
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou podle tohoto zákona příjmem obce, která organizaci zřídila nebo založila,
- příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonu státní správy,
- příjmy z místních poplatků,
- výnosy daní nebo podíly na nich,
- dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,
- dotace z rozpočtu kraje,
- přijaté peněžité dary a příspěvky,
- jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce.

Řízení obcí (2008, s. 125) rámcově definuje tyto skupiny příjmů obecních rozpočtů:

- daňové,
- nedaňové,
- kapitálové,
- dotace.

Strukturu příjmů rozpočtu obce znázorňuje Obr. 1.

Obr. 1 Příjmy rozpočtu obce (Peková, 2004)

Daňové příjmy se na příslušnou jmenovitou položku zaznamenávají včetně příslušenství (penále, zvýšení daně, náklady daňového řízení, úroky a pokuty), pokud příslušenství není vykazováno odděleně. Každá obec se na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podílí procentem stanoveným vyhláškou Ministerstva financí podle velikostní kategorie obce. Dle zákona o rozpočtovém určení daní mezi daňové příjmy patří daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, daně ze zboží a služeb v tuzemsku, daně a poplatky z vybraných činností a služeb, daně a cla za zboží a služby ze zahraničí, majtkové daně, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdravotní pojištění a ostatní daňové příjmy.

Dále zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní upravuje systém svěřených a sdílených daní takto:

- a) svěřené daně- celý výnos plyne do rozpočtu obce (či kraje),
 - daň z nemovitostí (celý výnos plyne do rozpočtu obce),
 - daň z příjmů právnických osob (poplatníkem je obec nebo kraj, výjimkou je daň vybíraná srážkou dle zvláštní sazby).
- b) sdílené daně – výnos těchto daní se rozděluje mezi jednotlivé veřejné rozpočty:
 - daň z přidané hodnoty,
 - daň z příjmů fyzických osob (zálohy na tuto daň),
 - daň z příjmů právnických osob (bez výnosu této daně, v případě, kdy je jejím plátcem obec či kraj).

Do daňových příjmů jsou také řazeny místní poplatky. Podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích obce mohou vybírat:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Nedaňové příjmy obcí mají charakter běžného příjmu a patří mezi ně především příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem, přijaté sankční platby a vratky transferů, příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy a přijaté splátky půjček.

Kapitálovými příjmy rozumíme příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, včetně přijatých darů a příspěvků na pořízení dlouhodobého majetku a dále příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů. Jedná se o příjmy jednorázové a nepravidelné. Obec musí vždy dobře zanalyzovat situaci z krátkodobého i dlouhodobého hlediska a rozhodnout, zda daný majetek prodat či raději pronajmout. (Toth, 1998, s. 120)

Dotací se pro účely zákona o rozpočtových pravidlech rozumí peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel. V zákoně jsou dotace chápány jako nenávratně poskytnuté prostředky ze státního rozpočtu, za které neexistuje „protiplnění“. Příjmy v podobě dotace tvoří neopominutelnou část příjmu obecního rozpočtu a budou ji tvořit i v nejbližších letech, jelikož žádná obec není plně finančně soběstačná.

Dotace můžeme dělit dle několika hledisek, např.:

- účelové a neúčelové,
- běžné a kapitálové.

Neúčelové dotace nejsou poskytovány na financování konkrétních potřeb. Poskytování takových dotací v případě obcí znamená doplnění chybějících zdrojů na příslušné úrovni rozpočtové soustavy. Účelové dotace jsou poskytovány na přesně stanovené potřeby, financování konkrétních statků. Bývají zúčtovatelné, je nezbytné dodržení podmínek poskytnutí dotace, jsou adresné, často je nutné podání žádosti, s čímž je spojena značná administrativní náročnost. Podmínkou poskytnutí účelové dotace je také zpravidla finanční spoluúčast žadatele. Běžné dotace mohou být využity na financování neinvestičních potřeb provozního charakteru (též neinvestiční dotace), kapitálové dotace na financování konkrétních investic (též investiční dotace). (Marková, 2000, s. 102-103)

Mezi výdaje rozpočtu obce dle zákona č. 250/2000S Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů patří:

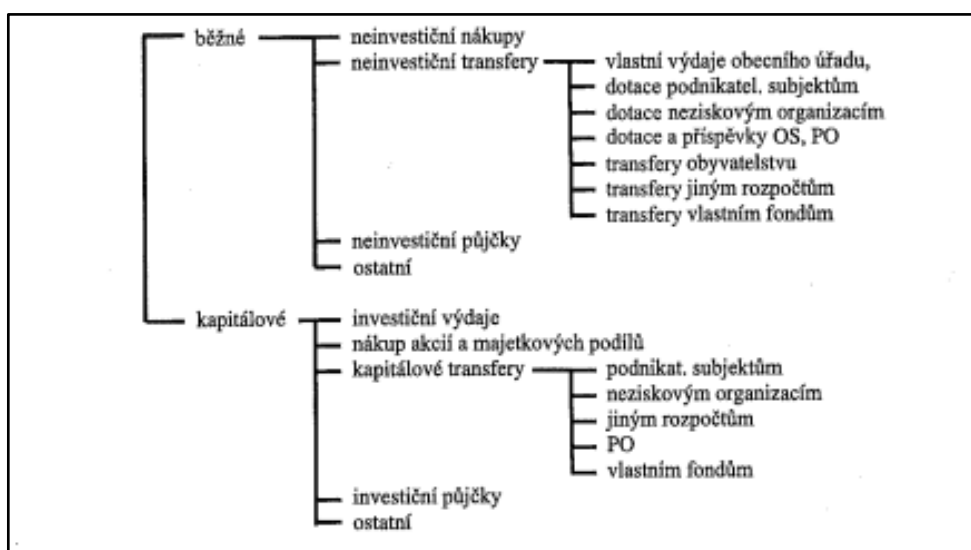
- závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených zákony,
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem,
- závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila,
- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
- úhrada úroků z přijatých úvěrů a půjček,
- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,
- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,
- jiné výdaje.

Obecně se lze setkat s několika hledisky členění výdajů, mezi nejpoužívanější, které uvádí Provozánková (2009, s. 212) patří:

- podle ekonomického hlediska: běžné a kapitálové,
- podle rozpočtové skladby: druhové, které je závazné a funkční,
- podle infrastruktury: ekonomické a sociální,
- podle funkcí veřejných rozpočtů: alokační, redistribuční a stabilizační,
- podle rozpočtového plánování: plánované a neplánované.

Běžné výdaje zaujímají největší část výdajů rozpočtu obce. Financují se jimi běžné, opakující se potřeby. Patří sem například výdaje na platy zaměstnanců, neinvestiční nákupy či neinvestiční půjčené prostředky, které jsou však výrazem rozpočtové politiky, tedy pokud chce obec půjčkou podpořit například místního podnikatele, poskytnutá půjčka se pak zobrazí ve výdajích. **Kapitálové výdaje** slouží k financování investičních potřeb, které časově přesahují rozpočtové období. Vynakládání kapitálových výdajů by mělo vycházet z dlouhodobých plánů rozvoje obce, jelikož je také nutné počítat s tím, že nestačí pouze pořídit nový majetek, ale také ho udržovat a případně investici po letech obnovit.

Strukturu výdajů rozpočtu obce znázorňuje Obr. 2.

Obr. 2 Výdaje rozpočtu obce (Peková, 2004)

Třídění příjmů a výdajů územních rozpočtů respektuje zásadu jednotnosti a závaznosti třídění v celé rozpočtové soustavě, zásadu dlouhodobé stability třídění, která je potřebná pro dlouhodobé rozpočtové analýzy, zásadu srozumitelnosti, aby byla možná veřejná a občanská kontrola a zásadu kompatibility s mezinárodními účetními a statistickými standardy. (Peková, 2004, s. 206)

2.1.4 Peněžní fondy obcí

Součástí rozpočtových soustav jsou i decentralizované mimorozpočtové peněžní fondy, a to neúčelové či účelové (častější).

Dle Pekové (2011, s. 115) do soustavy účelových mimorozpočtových fondů můžeme zařadit:

- státní mimorozpočtové peněžní fondy,
- majetkové fondy,
- fondy na podporu podnikání,
- fondy územních samospráv,
- svěřenecké fondy.

Tyto fondy jsou součástí rozpočtové soustavy, protože jsou zřizovány ze zákona za účelem zajistit dlouhodobou stabilitu financování účelově zvolených veřejných potřeb, hospodaří s veřejnými prostředky, o jejichž hospodaření se rozhoduje veřejnou volbou a mohou mít finanční vztah k územnímu rozpočtu. Za fond neúčelový můžeme označit fond rozvoje a rezerv, do kterého jsou zpravidla převáděny přebytky rozpočtového hospodaření obce. Jeho využívání představuje v systému financování obce důležitou rezervu v rámci hospodaření obce zejména pro financování schodku rozpočtu obce či financování neplánovaných potřeb.

Finanční prostředky rozpočtové soustavy jsou omezené, proto soustava účelových mimorozpočtových peněžních fondů není příliš početná.

Dle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů mohou být zdrojem peněžních fondů obcí zejména

- přebytky hospodaření z minulých let,
- příjmy běžného roku, které nejsou určeny k využití v běžném roce,
- převody prostředků z rozpočtu během roku do účelových peněžních fondů.

Čím více se vytváří účelových mimorozpočtových fondů na úrovni územní samosprávy, tím více dochází k dělení omezených veřejných příjmů uvnitř finančního systému obce. Finanční prostředky v některých mimorozpočtových fondech stačí pokrýt potřeby, v jiných stačit nemusí. Často je velkým problémem zvolit vhodné příjmy pro jednotlivé mimorozpočtové fondy a to s ohledem na jejich objem a dynamiku ve vztahu k financování dané potřeby. Proto se jejich velký počet nedoporučuje. (Peková, 2004, s. 213)

2.2 Kontrola jako součást finančního řízení obcí

Aby bylo finanční řízení obce správné a účelné, stejně jako každý jiný systém si finanční řízení vyžaduje kontrolu. Tu pak můžeme chápat jako součást systému finančního řízení obce zabezpečujícího hospodaření s veřejnými prostředky, jejímž úkolem je ověřovat, zda

jsou tyto prostředky užívány v souladu s právními předpisy či jinými stanovenými pravidly a zda je s majetkem obce nakládáno účelně a hospodárně. Měla by tak plnit funkci určité zpětné vazby mezi stavem skutečným a zamýšleným při využívání veřejných prostředků ve vztahu k plnění základního poslání obce. (Deník veřejné správy, 2003)

Finanční analýza je jedna z významných kontrol pro zkvalitnění finančního rozhodování na úrovni každého článku územní samosprávy. Nejde pouze o analýzu minulého hospodaření, ale i o odhalení pozitivních a negativních faktorů, které hospodaření ovlivnily. Kvalitní finanční analýza by měla nastínit směry odstraňování vlivu negativních faktorů a naopak podpory vlivů pozitivních. Měla by vyústit v doporučení finanční strategie v dalším období. Mezi hlavní oblasti finanční analýzy patří běžné hospodaření, investiční činnost a její financování a hospodaření s majetkem.

Finanční analýza může být zaměřena na tyto oblasti:

- analýzu hospodaření v běžném rozpočtu, analýzu trendů, tendencí ve vývoji,
- analýzu druhů příjmů a výdajů,
- analýzu salda běžného rozpočtu,
- analýzu dosahovaných úspor,
- analýzu hospodaření v kapitálovém rozpočtu,
- analýzu dluhů, jejich struktury z věcného a časového hlediska,
- analýzu majetku a způsobu jeho využívání.

Vnitřní kontrolní systém by měl fungovat v každém článku územní samosprávy na základě předem stanovených souborů pravidel a postupů pro zajištění vnitřní kontroly. Cílem by mělo být ovlivnění efektivního řízení, zjišťování chyb v řízení, v hospodaření a navržení postupů pro jejich předcházení a na úseku účetnictví zajištění správnosti a úplnosti účetních zápisů a včasné vyhotovení účetních výkazů. Správnost účetních operací prověřuje **účetní audit**. Audit musí provádět nezávislý auditor s odbornou způsobilostí, aby byla zajištěna objektivnost a nestrannost. (Ochrana, Pavel a Vítek, 2010, s. 41; Peková, 2004, s. 215)

2.2.1 Veřejná kontrola

Specifickým druhem kontroly je veřejná kontrola. Představuje jeden z charakteristických znaků veřejné správy a je realizován ve veřejném zájmu. Z věcného hlediska je

problematika kontroly veřejné správy mnohem náročnější, než kontrola v podnikatelské sféře národního hospodářství. Veřejnou kontrolu je potřeba cílevědomě organizovat.

Má dvě formy - laickou (občanskou) a profesionální. Laická kontrola je kontrola občanská: každý občan má právo a povinnost ji provádět buď svojí účastí na zasedání zastupitelstva, nebo prostřednictvím svých zástupců ve volených orgánech. Vedle laické kontroly je organizovaná ve veřejném sektoru profesionální kontrola, kterou provádí odborné kontrolní orgány (např. ve školství, státní školská inspekce). Kontrolu provádí jednak ze zákona, jednak z podnětů laické kontroly a ze své laické iniciativy. Výsledky kontroly musí být zveřejňovány.

2.2.2 Finanční kontrola

Finanční kontrola vykonávaná podle zákona č.320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě je součástí systému finančního řízení, zabezpečujícího hospodaření s veřejnými prostředky. Tento zákon stanovuje zásady řízení a organizace finanční kontroly ve veřejné správě a základní pravidla pro její provádění. Cílem této právní úpravy je zajistit vytvoření funkčního kontrolního systému v oblasti veřejné správy, který má ověřovat hospodárnost, efektivnost a účelnost použití veřejných prostředků.

Finanční kontrolu tvoří:

- systém finanční kontroly vykonávané kontrolními orgány,
- systém finanční kontroly vykonávané podle mezinárodních smluv,
- vnitřní kontrolní systém v orgánech veřejné správy.

Za zmínku stojí tzv. řídicí kontrola, která je zajišťovaná odpovědnými vedoucími zaměstnanci jako součást vnitřního řízení orgánu veřejné správy při přípravě operací před jejich schválením, při průběžném sledování uskutečňovaných operací až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování a následném prověření vybraných operací v rámci hodnocení dosažených výsledků a správnosti hospodaření.

3 NÁSTROJE FINANČNÍHO ŘÍZENÍ OBCÍ

Nástroje finančního řízení obcí jsou užívány zejména proto, aby zajistily efektivnost hospodaření obce a její dlouhodobě vyrovnané hospodaření. Pomocí těchto nástrojů jsou jednotlivé činnosti obce plánovány. Jsou jasně určeny cíle, jichž má být činností obce dosaženo a jejich priority. Těmto činnostem jsou pak přiřazeny prostředky k jejich dosažení a je určen subjekt, který za jejich dosažení zodpovídá. Pomocí těchto nástrojů jsou jednotlivé cíle naplňovány a na základě informací v nich obsažených je prováděná průběžná i následná kontrola činnosti obce. Nástroje finančního řízení mají zajistit transparentnost nakládání s finančními prostředky a zachytit dopady činnosti obce na její finanční pozici. Mezi hlavní nástroje finančního řízení obcí jsou využívány rozpočtový výhled obce, rozpočet a plán pokladního plnění rozpočtu obce. (Hrabalová 2004, s. 23)

3.1 Rozpočtový výhled

Dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je rozpočtový výhled obce definován rozpočtovými pravidly územních rozpočtů jako pomocný nástroj územního samosprávného celku a svazku obcí sloužícím pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na **2-5 let** následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.

Měl by především zobrazovat předpokládané finanční toky v závislosti na realizaci strategického plánu rozvoje obce, vycházet z cílů a priorit ve strategickém plánu co se týče sladění demografického, sociálního, ekonomického, ekologického vývoje území obce a na druhou stranu by měl také vypovídat o tom, zda a za jakých podmínek jsou při současné hospodářské situaci subjektu tyto cíle dosažitelné. Umožňuje rychlou orientaci ve financování rozvoje obce a vypovídá o jejich budoucích potřebách a zdrojích jejich krytí.

Ze současného znění zákona o rozpočtových pravidlech jasně nevyplývá, zda mají obce povinnost rozpočtový výhled sestavovat, protože na jedné straně zákon říká, že při sestavování rozpočtu se vychází z rozpočtového výhledu, na druhé straně říká, že finanční hospodaření územních samosprávných celků se řídí jejich ročním rozpočtem a rozpočtovým výhledem, pokud je sestaven. Některé obce sestavují rozpočtový výhled jen formálně. Důvodem je chybějící metodika, náročnost přípravy a naplňování rozpočtového výhledu na lidské a finanční zdroje.

Rozpočtový výhled se často zpracovává **variantně (varianta optimistická, realistická, pesimistická)**, protože variantnost umožňuje určitým způsobem eliminovat vliv nejistoty budoucího vývoje a naopak identifikovat případná rizika v hospodaření subjektu, který výhled sestavuje. Pouze výběr z více variant a možnost vzájemného srovnání může vést k volbě skutečného dobrého plánu.

Rozpočtový výhled by měl být sestavován jak pro **kapitálovou část rozpočtu**, ve které by se odrážely zamýšlené investice ve vazbě na současný majetek obce, tak i pro **běžnou část rozpočtu**, protože právě přebytek běžného rozpočtu může být použit pro financování investičních potřeb obce. Běžná část rozpočtového výhledu v sobě zachycuje především peněžní operace, které mají opakující se charakter jak na straně příjmů, tak na straně výdajů. V kapitálové části rozpočtového výhledu jsou zachyceny kapitálové příjmy, které jsou pouze jednorázovým příjmem rozpočtu a znamenají, že obec upřednostňuje možnost získání jednorázového příjmu z majetku, který vlastní před jeho dlouhodobým užíváním. Kapitálové výdaje zobrazují peněžní prostředky vložené do rozvoje obce, přičemž daná investice se realizuje na dobu delší, než je jeden rozpočtový rok. (Hrabalová, 2004, s. 23-24)

Pro nejpřesnější rozpočtový výhled je vhodné postupovat podle následujících kroků:

1. zpracování analýzy hospodaření územního samosprávného celku za uplynulé minimálně dva až tři roky,
2. rozdělení analyzovaných dat na běžné a kapitálové příjmy a výdaje, běžné položky je pak vhodné dále členit na pravidelně se opakující a nahodilé,
3. přiřazení hodnot do rozpočtového výhledu na základě střednědobého výhledu státu - například sdílených daní,
4. z analýzy běžných příjmů a výdajů lze vysledovat určité závislosti, na jejichž základě lze jednotlivým položkám přiřadit dle vývoje koeficienty pro další léta,
5. začlenění kapitálových a nahodilých položek do rozpočtového výhledu,
6. odhad plnění nahodilých položek v budoucnosti (např. splátky půjčených prostředků od obyvatel, přijaté dary, programové vybavení, věcné dary, neinvestiční půjčky obyvatelstvu atd.),
7. pokud má územní samosprávný celek zpracován plán investic například na základě územního plánu nebo programu rozvoje, mohou být tyto představy do zpracovávaného dokumentu rovněž začleněny,
8. zahrnutí dluhové služby podle uzavřených úvěrových smluv.

Jako **pozitiva** rozpočtového výhledu můžeme považovat zlepšení strategického a dlouhodobého plánování, urychlení jednání s bankami, lepší kontrolu nad budoucím hospodařením, lepší řízení závazků, úsporu času a omezení vlivu jednorázových příjmů. Naopak do **negativ** zařazujeme nedostatek flexibility, větší časová náročnost, nutnost zavedení dalších kontrolních mechanismů, nejistotu při sestavení rozpočtového výhledu v nestabilním prostředí a zavedení potřebných mechanismů k zajištění sběru informací rozhodných pro další úpravy rozpočtového výhledu. (Deník veřejné správy, 2006)

3.2 Rozpočet

Rozpočet byl už částečně charakterizován v kapitole 2.1. této diplomové práce.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů charakterizuje rozpočet jako **finanční plán**, jímž se řídí financování činnosti územního samosprávného celku. Rozpočet se může schválit jako vyrovnaný, ale také může být schválen jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let. Rozpočet může být schválen jako deficitní pouze v případě, že schodek bude možné uhradit finančními prostředky z minulých let nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo příjmem z prodeje komunálních dluhopisů územního samosprávného celku.

Je důležité zdůraznit, že rozpočet zobrazuje pouze finanční toky daného rozpočtového období. Nevypovídá tudíž nic o stavu majetku obce, o jejích závazcích ani pohledávkách. Tyto informace zachycuje účetnictví obce, které následně zobrazuje všechny aktivity ovlivňující finanční situaci obce, zajišťuje podklady pro řízení a hodnocení její činnosti a umožňuje provádění kontroly hospodaření obce. (Hrabalová, 2004, s. 26)

3.2.1 Rozpočtové zásady

Hrabalová (2004, s. 29) definuje rozpočtové zásady následovně:

- každoroční sestavování a schvalování rozpočtu,
- dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu jako základ úspěšného hospodaření obce,
- reálnost a pravdivost, tj. reálný odhad příjmů a výdajů rozpočtu, aby při jeho plnění nedocházelo k výrazným odchylkám,
- úplnost a jednotnost rozpočtu dosažené pomocí třídění operací rozpočtovou skladbou,

- publicita, jejímž cílem je důkladná informovanost všech občanů a hospodaření obce.

3.2.2 Rozpočtová skladba

V České republice upravuje rozpočtová skladba způsob třídění všech peněžních operací veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů, včetně operací organizačních složek, u kterých jsou obce zřizovatelem, dobrovolných svazků obcí. Jde o systematické, jednotné a přehledné třídění příjmů a výdajů z různých hledisek. Nevztahuje se na operace související s podnikatelskou činností subjektů územní samosprávy, na příspěvkové organizace, na operace na účtech cizích či sdružených prostředků, atd. (Peková, 2012, s. 213)

Dle Pekové (2011, s. 120) toto třídění umožňuje:

- zabezpečit jednotnost a přehlednost struktury veřejných rozpočtů,
- průhlednost rozpočtového hospodaření,
- přehledně zjistit potřebné analytické informace o vývoji rozpočtových příjmů a výdajů,
- agregovat, sumarizovat příjmy a výdaje za celou rozpočtovou soustavu s využitím tzv. konsolidace, která umožňuje eliminovat riziko několikanásobného načítání určité operace,
- třídění rozpočtových příjmů a výdajů na příjmy a výdaje nenávratné povahy a návratné povahy, tím lze přesněji analyzovat hospodaření a krytí schodku příslušného veřejného rozpočtu.

Úpravy rozpočtové skladby zohledňují změny v nových zákonech v oblasti sociální péče, přizpůsobení paragrafů rozpočtové skladby klasifikaci Cofog, rozlišení výdajů na nákupy transferů, zpřesnění v mzdových výdajích, v důsledku nového školského zákona a změny v zpřesnění pravidel zatřídování výdajů na nákupy. (Provazníková, 2009, s. 110)

Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě uvádí následující druhy třídění rozpočtové skladby:

- **Odpovědnostní (kapitolní) třídění**, které je povinné pouze u státního rozpočtu. Třídění zohledňuje odpovědnost a působnost subjektu, který s peněžními prostředky nakládá.

- **Druhové třídění** je základní třídění, podle kterého se peněžní operace třídí do 7 tříd:

Třída 1: Daňové příjmy

Třída 2: Nedaňové příjmy

Třída 3: Kapitálové příjmy

Třída 4: Přijaté transfery

Třída 5: Běžné výdaje

Třída 6: Kapitálové výdaje

Třída 8: Financování

Druhové třídění peněžních operací vychází ze základních ekonomických kategorií obsažených v rozpočtu, zobrazuje tedy ekonomický charakter dané operace. Pro obec je toto členění povinné.

- **Odvětvové třídění** peněžních operací doplňuje druhové třídění tím, že poskytuje informaci o tom, na jaký účel byl daný výdaj použit, z jaké oblasti byly příjmy zrealizovány. Členěny nejsou všechny příjmy, ale pouze některé. Pro obec je odvětvové členění povinné stejně jako členění druhové.

Rozdělení do skupin:

Skupina 1: Zemědělství a lesní hospodářství

Skupina 2: Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství

Skupina 3: Služby pro obyvatelstvo

Skupina 4: Sociální věci a politika zaměstnanosti

Skupina 5: Obrana, bezpečnost a právní ochrana

Skupina 6: Všeobecná veřejná správa a služby

- **Konsolidační třídění**, kde jsou prvkem tzv. záznamové položky. Konsolidace umožňuje vyloučit duplicitu na základě interních transferů mezi fondy a korekci příjmů na straně jedné a korekci výdajů na straně druhé při započítávání příjmů a výdajů.

Vyhláška ze dne 21. března 2012, kterou se mění vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů zmiňuje další druhy třídění rozpočtové skladby a to třídění zdrojové, doplňkové, programové, účelové, strukturální a transferové. Z hlediska územních samosprávných celků jsou ale nejdůležitější výše zmíněné čtyři druhy třídění rozpočtové skladby.

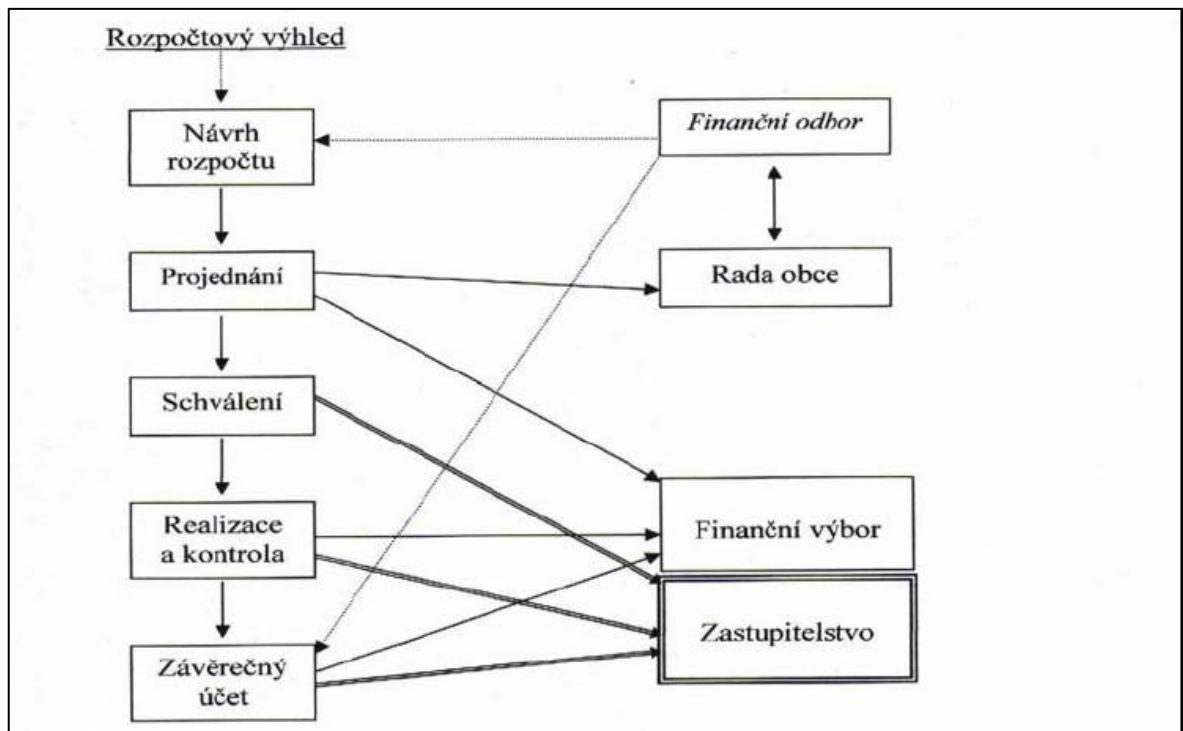
Roli veřejného běžného a kapitálového veřejného rozpočtu obecně popisuje např. Musgrave (1994, s. 496-498). **Běžný rozpočet** tvoří bilanci běžných příjmů a výdajů. Do běžných příjmů jsou zahrnovány ty druhy příjmů, které se každoročně opakují (jejich velikostní změna mezi jednotlivými roky je pak relativně malá). Běžné výdaje pak tvoří výdaje, které slouží k běžné spotřebě a užitek z těchto výdajů je realizován v daném roce. Výsledek bilance běžného rozpočtu, jako rozdíl příjmů a výdajů běžného rozpočtu může být nulový, kladný či záporný. Připustit možnost, že by výsledek bilance byl záporný v dlouhodobém období u veřejného rozpočtu obecně, není možné, neboť by byla běžná spotřeba větší, než její zdroje a krytí by pak muselo být na úkor zadlužování, prodeje majetku, apod. **Kapitálový rozpočet** je tvořen na příjmové straně příjmy z kapitálových dotací, z prodeje dlouhodobého majetku a z přebytku běžného rozpočtu. Příjmy z kapitálových dotací nemohou dlouhodobě zaručovat příjmy kapitálového rozpočtu, vzhledem k tomu, že kapitálové dotace nejsou pravidelným zdrojem územních rozpočtů. I prodej dlouhodobého majetku je vždy vzhledem k omezenému rozsahu majetku omezený. Takže jediným relativně stabilním zdrojem pro kapitálový rozpočet bude vždy přebytek běžného rozpočtu. Výsledek bilance příjmů a výdajů kapitálového rozpočtu pak opět může být záporný, nulový nebo kladný. V případě záporné bilance příjmů a výdajů kapitálového rozpočtu pak k reálnému vyrovnání musí být použity buď vlastní prostředky z předcházejícího období, anebo zápůjční prostředky, které nicméně z dlouhodobého hlediska musí být splaceny.

3.2.3 Rozpočtový proces

Rozpočet jako finanční plán se sestavuje na jedno rozpočtové období. Rozpočtový proces zahrnuje delší období než je rozpočtové, zpravidla 1,5 roku až 2 roky. Rozpočtový proces zahrnuje následující etapy rozpočtového procesu:

- sestavení návrhu příslušného veřejného rozpočtu,
- projednání a schválení rozpočtu,
- plnění rozpočtu, tzn. hospodaření podle schváleného rozpočtu během rozpočtového období,
- případně schvalování úprav během rozpočtového období,
- kontrolu plnění rozpočtu, ať již průběžnou nebo následnou, vyvození závěrů z hospodaření a návrh opatření pro další období. (Peková, 2011, s. 121)

Schéma rozpočtového procesu znázorňuje Obr. 3.

Obr. 3 Schéma rozpočtového procesu (Rekořík, 2002)

Při sestavování návrhu rozpočtu se využívají různé postupy. Na základě zkušeností s vývojem příjmů a výdajů v minulých letech a v běžném roce se provede odhad plnění příjmů a výdajů v závěrečné části roku, tzv. očekávané plnění rozpočtu do konce roku. Při sestavování návrhu rozpočtu na další rok se bere v úvahu vliv předpokládané inflace, vliv případné změny rozpočtového určení daní a vliv uvažovaných změn v potřebách. (Peková, 2012, s. 217)

Po skončení rozpočtového období je důležitá následná kontrola plnění veřejného rozpočtu a sestavení skutečné výsledné bilance rozpočtu. Jde o přehled plnění příjmů a výdajů v uplynulém rozpočtovém období. Výsledkem průběžné a následné kontroly plnění rozpočtu je i návrh na opatření, jak v budoucnu zlepšit hospodaření s rozpočtovými prostředky a zvýšit alokační efektivnost. Návrh rozpočtu i jeho plnění je zveřejňováno ve sdělovacích prostředcích a v tisku. (Peková, 2011, s. 122)

3.3 Plán pokladního plnění

Pro dobré hospodaření obce je nutné i krátkodobé plánování příjmů a výdajů během rozpočtového období, ke kterému se využívá plán pokladního plnění rozpočtu- **cash budget**. Plán pokladního plnění odráží, kdy lze očekávat jednotlivé druhy příjmů a kdy a

v jaké výši musí obec uhradit příslušné výdaje. V krátkodobém plánu příjmů a výdajů by měl být sledován pohyb peněžních prostředků na bankovním účtu a jejich časové rozložení. Tento plán umožňuje získat přehled o tom, kolik peněžních prostředků bude obec v určitém období potřebovat, aby byla schopna uhradit plánované výdaje. Pokud nebude mít v určitém období dostatek peněžních prostředků na účtu, může tuto potřebu pokrýt krátkodobým úvěrem případně finanční výpomocí. V opačném případě může přebytečné zdroje investovat. Cash budget je využíván především proto, aby byla v každém okamžiku zajištěna **likvidita obce**. (Hrabalová, 2004, s. 25)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ANALÝZA SYSTÉMU FINANČNÍHO ŘÍZENÍ MĚSTA PROSTĚJOV

V analýze systému finančního řízení města bude nejprve charakterizováno město Prostějov, poté budou srovnány rozpočtové výhledy se schválenými rozpočty a jejich skutečným plněním za období 2009-2011. Praktická část diplomové práce je zaměřena na toto období proto, že je důležité vycházet z údajů, co nejvíce aktuálních a tak lépe předpovědět a zpracovat budoucí vývoj finančního hospodaření města. V souvislosti s uvedeným srovnáním bude provedena podrobnější analýza příjmů, výdajů a jako pomocný nástroj finančního řízení bude sestaven kapitálový rozpočet za jednotlivé roky. Tato kapitola by měla napomoci k vytvoření návrhu rozpočtového výhledu na období 2013-2014.

4.1 Základní charakteristika města Prostějov

Prostějov, největší město regionu Prostějovsko, leží uprostřed Moravy. Rozkládá se na ploše 46,6 km², v nadmořské výšce 225 m a v jeho blízkosti protékají vodní toky Hloučela a Romže. Město Prostějov s bohatou a slavnou historií leží v samotném srdci Hané, na cestě, jež odedávna spojovala evropský jih s evropským severem. Svůj název odvozuje od historicky doloženého velmože Prostěje. Znak Prostějova ukazuje Obr. 4.

Obr. 4 Znak Prostějova

Historické jádro města je od roku 1990 městskou památkovou zónou. Samotné město Prostějov je pověřená obec III. stupně pro správní obvod, tzn. obcí s rozšířenou působností vymezený územím celkem 75 obcí. V současné době město tvoří jádrová městská část Prostějov a 6 místních částí – Krasice, Čechovice, Domamyslice, Vrahovice, Čechůvky a Žešov. Centrem města je náměstí, jež dnes nese jméno Tomáše Garyka Masaryka, s

dominantou nové radnice s 66 m vysokou věží a orlojem, další dominantou je barokní morový sloup se sochou Panny Marie z roku 1714. Domy lemující náměstí měly původně svádomovní znamení, z nichž některá se dochovala dodnes. Nejznámějším rodákem je básník Jiří Wolker.

V současné době má Prostějov rozvinutou ekonomickou základnu, a to jak průmyslovou, tak oblužnou. Ve městě je zastoupen nejen textilní, ale také strojírenský a potravinářský průmysl. (Město Prostějov, 2013)

Tab. 1 Vývoj počtu obyvatel města Prostějov a prostějovského okresu v letech 2001- 2011 (ČSÚ, 2013, vlastní zpracování)

Rok	2001	2006	2007	2009	2010	2011
Město	48 027	47 109	45 675	45 324	44 716	44 387
Okres	109 773	109 633	109 979	110 214	110 182	109 539

Jak je vidět z tabulky 1, tak od roku 1990 počet obyvatel města stále mírně klesá. Tento trend je způsoben několika faktory, a to především migrací obyvatelstva a poklesem porodnosti. V tabulce 1 lze také pozorovat výraznější pokles stavu obyvatel města mezi lety 2006 a 2007, který byl způsoben osamostatněním obce Držovice (1 251 obyvatel). Naopak jiný trend lze vysledovat v prostějovském okrese, kde se v roce 2004 pokles obyvatel zastavil (109 367 obyvatel) a od tohoto roku jejich počet neustále mírně stoupá. Míra nezaměstnanosti v roce 2011 byla 9,8%.

Prostějov je od 12. března 2012 statutárním městem. Orgány města tvoří zastupitelstvo města (35 členů), rada města (11 členů) a magistrát, v jehož čele od 4. 11. 2010 stojí primátor Miroslav Piščík. Magistrát tvoří primátor, čtyři náměstci primátora, tajemník magistrátu a zaměstnanci města zařazení do magistrátu. (ČSÚ, 2012)

Zvláštními orgány města jsou:

- bezpečnostní rada,
- krizový štáb města Prostějova,
- městská policie Prostějov,
- povodňová komise města Prostějova (působnost pro obvod ORP),

- komise pro sociálně-právní ochranu dětí,
- komise pro projednávání přestupků.

Zastupitelstvo města zřídilo finanční výbor a kontrolní výbor jako své iniciativní a kontrolní orgány a dále zřídilo také osadní výbory. Součástí struktury města jsou také příspěvkové organizace, které jsou svým rozpočtem navázány na rozpočet města a spadají mezi ně jesle, mateřské školy, základní školy, Sportcentrum, základní umělecká škola Vladimíra Ambrose, městské divadlo a městská knihovna. (Organizační řád Magistrátu města Prostějov, 2013)

Obchodní společnosti, na jejichž majetkové účasti se město Prostějov podílí alespoň 10%, jsou Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s., Domovní správa Prostějov, s.r.o., .A.S.A. a Technické služby Prostějov, s.r.o., FTL-First Transport Lines, a.s., Lesy města Prostějova, s.r.o., MIPROSTAV, s.r.o. a Společenský dům Prostějov, s.r.o. (Město Prostějov, 2013)

4.2 Analýza nástrojů finančního řízení města Prostějov

Hlavním cílem této diplomové práce je zpracování návrhu na případné zdokonalení systému finančního řízení města Prostějov a k tomu je potřebné nejdříve zhodnotit jeho stávající stav. Jako první analyzuji finanční nástroje, které město využívá v současné době, a vyhodnotím, jak účinné toto využívání je.

Jako zdroj informací pro analyzování budou užity interní materiály města Prostějov, dále Automatický rozpočtový informační systém (ARIS) pro rok 2009 a Prezentační systém finančních a účetních informací státu (ÚFIS) pro roky 2010 a 2011, resp. jeho subsystemy (ARISweb, ÚFIS), jejichž zřizovatelem a provozovatelem je Ministerstvo financí České republiky. Tyto systémy mají informatickou funkci, která se vztahuje k datové oblasti účetního a finančního výkaznictví subjektů veřejné správy.

4.2.1 Analýza využívání rozpočtového výhledu města Prostějov

Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem územního samosprávních celků a slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodaření. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. V případě města Prostějova jde o sestavení tříletého výhledu a jeho aktualizaci (2009-2011, 2010-2012,...). Rozpočtový výhled obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobějších

závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů.

V **oblasti příjmů** byly celkové příjmy členěny do následujících okruhů a za kapitolu vyplněny v případě, že kapitola tyto příjmy v daném roce plánuje. Tyto okruhy jsou daňové příjmy, příjmy z prodeje majetku, příjmy z pronájmu majetku, ostatní příjmy.

V **oblasti výdajů** byly součástí rozpočtového výhledu jednotlivých kapitol pouze neinvestiční výdaje, tzn. výdaje provozní. Tyto byly rovněž členěny do následujících okruhů a za kapitolu vyplněny v případě, že kapitola tyto výdaje v daném roce plánuje. Mezi tyto okruhy patří osobní výdaje na činnost městského úřadu a zvláštních orgánů obce, věcné výdaje na činnost městského úřadu a zvláštních orgánů obce, neinvestiční výdaje na školství, kulturu a sport, neinvestiční výdaje na zajištění komunálních služeb, neinvestiční výdaje na zajištění péče o majetek, ostatní neinvestiční výdaje.

Ke každému roku rozpočtového výhledu jsou uvedeny číselné finanční objemy příjmů i výdajů členěné dle jednotlivých významových oblastí vycházejících z charakteru kapitoly (např. příjmy z daní a poplatků, z vybraných činnosti a služeb, příjmy z vlastní činnosti, přijaté splátky půjčených prostředků, přijaté dotace, nákup materiálu, nákup vody, paliv a energie, nákup služeb, opravy městského majetku, sociální dávky, neinvestiční příspěvky příspěvkovým organizacím apod.). Střednědobý rozpočtový výhled pro období 2009-2011 zobrazuje tabulka 2.

Tab. 2 Střednědobý rozpočtový výhled 2009- 2011 v tis. Kč (interní materiály města Prostějov, vlastní zpracování)

V tis. Kč	2009	2010	2011
<u>Příjmy celkem</u>	1 163 943,81	1 133 676,16	1 157 285,58
<u>Výdaje celkem</u>	1 159 048,21	1 128 300,16	1 151 909,58
<u>Saldo</u>	4 895,60	5 376	5 376
<u>Financování</u>	-4 895,6	-5 376	-5 376

Rozpočtový výhled 2009 - 2011 nepředpokládá zapojení rezerv města Prostějova. S ohledem na financující položky nemohl být zpracovaný ani jako relativně vyrovnaný. V rámci financujících operací je předpokládána tvorba zdrojů trvalých peněžních fondů města na základě schválených usnesení orgánů města, užití sociálního fondu ve výdajích a

částečná splátka půjčky ze Státního fondu životního prostředí v celkovém objemu minus 4.895,6 tis. Kč v roce 2009, minus 5.376 tis. Kč v roce 2010 a v roce 2011. Na základě uvedených skutečností vykazuje střednědobý rozpočtový výhled 2009 – 2011 ve všech hodnocených obdobích relativní přebytky, které slouží právě k naplňování zdrojů trvalých peněžních fondů města a k operacím ohledně půjčených prostředků z již zmíněného Státního fondu životního prostředí. Na výdaje pro veřejnou finanční podporu byla v roce 2009 zpracovaného rozpočtového výhledu vyčleněna částka 26 250 tis. Kč, v roce 2010 částka 23 005 tis. Kč a v roce částka 20,84 mil. Kč.

Nadále zůstává zachován proces postupné roční aktualizace rozpočtového výhledu. Tento dokument je v současné době využíván jako univerzální komunikační nástroj mezi zastupitelstvem města, radou města, městským úřadem a také veřejností. Z těchto skutečností je očividné, že město má zájem o sestavování rozpočtového výhledu jako svého pomocného nástroje pro střednědobé finanční plánování. Nicméně při srovnání rozpočtových výhledů s rozpočty skutečně schvalovanými, konstatuji, že jeho využívání není příliš účinné. Pozitivně můžeme hodnotit, že město nepřistupuje k rozpočtovému výhledu jako k neměnnému stálému dokumentu, jelikož jeho schvalování a průběžná aktualizace je zařazena do rozpočtového procesu města.

4.2.2 Srovnání rozpočtů města Prostějov v období 2009-2011

Nejprve je dle mého názoru nutné porovnat původně schválený rozpočet s rozpočtem po úpravách za dané rozpočtové období. K úpravám dochází postupně během rozpočtového roku a vychází z nutnosti zajišťovat vyrovnanost rozpočtu s ohledem na jeho skutečné plnění. Tyto úpravy jsou prováděny formou tzv. rozpočtových opatření, které musí být schváleny zastupitelstvem města a musí být prováděny v souladu s rozpočtovými pravidly. Město Prostějov sestavuje rozpočtové výhledy dle druhového členění, ale dle kapitol, proto následující tabulky porovnávají pouze celkové příjmy, celkové výdaje a výsledná salda. Rozpočty dle kapitol pro období 2009-2011 jsou rozepsány v příloze PI-PIII. Porovnání původně schválených rozpočtů a rozpočtů po úpravách je zobrazeno v tabulce 3.

Tab. 3 Porovnání údajů schválených rozpočtů a rozpočtů po úpravách města Prostějov v období 2009-2011 v tis. Kč (ARIS web 2009/ÚFIS 2010,2011, vlastní zpracování)

V tis. Kč	2009		2010		2011	
	SR	SRU	SR	SRU	SR	SRU
<u>Příjmy celkem</u>	1 107 194,3	1 327 217,21	988 644,45	1 146 491,55	990 239,6	1 066 158,08
<u>Výdaje celkem</u>	1 102 400,2	1 364 759,61	1 048 893,39	1 156 375,37	1 047 735,9	1 172 766,4
<u>Saldo</u>	4 794,1	-37 542,4	-60 248,94	-9 883,87	-57 496,3	-106 608,32
<u>Financování</u>	-4 794,1	37 542,4	60 248,94	9 883,87	57 496,3	106 608,32

Díky provedeným rozpočtovým opatřením došlo každoročně ke zvýšení jak příjmů, tak výdajů a s výjimkou roku 2010 také i k negativnímu ovlivnění výsledku hospodaření. V následujících dvou porovnáních bude pracováno s rozpočtem schváleným před rozpočtovým obdobím, jelikož chceme především zjistit, jak moc se liší plánovaný rozpočtový výhled od rozpočtů, které byly schváleny částečně i na základě rozpočtového výhledu.

Tabulka 4 tedy srovnává hodnoty plánované v rozpočtovém výhledu pro jednotlivé roky a hodnotami schváleného rozpočtu města. Na základě porovnání se nyní pokusím vyhodnotit účinnost využívání tohoto pomocného finančního nástroje jako střednědobého plánu ve vztahu ke schvalovaným rozpočtům.

Tab. 4 Porovnání údajů rozpočtového výhledu a skutečně schválených rozpočtů města Prostějov v období 2009-2011 v tis. Kč (ARIS web 2009/ÚFIS 2010, 2011 a interní materiály města Prostějov, vlastní zpracování)

V tis. Kč	2009		2010		2011	
	RV	SR	RV	SR	RV	SR
<u>Příjmy celkem</u>	1 163 943,81	1 107 194,3	1 133 676,16	988 644,45	1 157 285,58	990 239,6
<u>Výdaje celkem</u>	1 159 048,21	1 102 400,2	1 128 300,16	1 048 893,39	1 151 909,58	1 047 735,9
<u>Saldo</u>	4 895,6	4 794,1	5 376	-60 248,94	5 376	-57 496,3
<u>Financování</u>	-4 895,6	-4 794,1	-5 376	60 248,94	-5 376	57 496,3

Porovnáním údajů v tabulce 4 můžeme říci, že ve všech sledovaných letech došlo vždy k poklesu celkově plánovaných příjmů i výdajů při schvalování rozpočtů na daná období oproti původně střednědobému rozpočtovému výhledu.

Za povšimnutí stojí fakt, že rozpočtové výhledy byly vždy schválené jako přebytkové, naopak schválené rozpočty kromě roku 2009 jako deficitní. Těžko odhadnout, zda tato rozhodnutí byla ovlivněna neočekávanými situacemi nebo vedení města bylo při sestavování rozpočtového výhledu příliš optimistické.

Je nutné opět zmínit, že město Prostějov tvoří střednědobý rozpočtový výhled každoročně na následující tři roky a tudíž opakující se roky jsou v rozpočtových výhledech aktualizovány a měněny dle potřeb města a aktuálního dění během rozpočtového období.

Pokud bychom si tedy prohlédli střednědobé rozpočtové výhledy města Prostějov na období 2010-2012 a 2011-2013, tak zjistíme, že údaje o příjmech a výdajích v letech 2010, 2011 se v těchto výhledech mění a to výrazně především v roce 2010.

Vzhledem k této skutečnosti spočívající v každoroční aktualizaci původního rozpočtového výhledu, je dle mého názoru nutné provést nové srovnání, a to za použití údajů z aktualizovaných rozpočtových výhledů pro námi sledované období. Toto srovnání je znázorněno v tabulce 5.

Tab. 5 Porovnání údajů aktualizovaného rozpočtového výhledu a skutečně schválených rozpočtů města Prostějov v období 2009-2011 v tis. Kč (ARIS web 2009/ÚFIS 2010,2011 a interní materiály města Prostějov, vlastní zpracování)

V tis. Kč	2009		2010		2011	
	RVA	SR	RVA	SR	RVA	SR
<u>Příjmy celkem</u>	1 163 943,81	1 107 194,3	1 048 184,65	988 644,45	1 057 267,83	990 239,6
<u>Výdaje celkem</u>	1 159 048,21	1 102 400,2	1 108 631,39	1 048 893,39	1 052 421,83	1 047 735,9
<u>Saldo</u>	4 895,60	4 794,1	-60 446,74	-60 248,94	4 846,00	-57 496,3
<u>Financování</u>	-4 895,60	-4 794,1	60 446,74	60 248,94	-4 846,00	57 496,3

Z výše uvedeného srovnání můžeme sledovat vliv postupné aktualizace, kdy se především v roce 2010 změnila situace, a město aktualizovalo rozpočtový výhled jako deficitní. V ostatních letech zůstává rozpočtový výhled mírně přebytkový. Pokud ale opět jen porovnáme hodnoty sald, můžeme vidět, že se kromě roku 2011 rozpočtový výhled příliš

neliší od rozpočtu následně schváleného. Lze tedy konstatovat, že je rozpočtový výhled účinnější až po provedených aktualizacích.

V případě aktualizovaného rozpočtového výhledu je v rámci financujících operací předpokládána tvorba zdrojů trvalých peněžních fondů města, užití sociálního fondu ve výdajích a částečná splátka půjčky ze Státního fondu životního prostředí v celkovém objemu mínus 4.895,6 tis. Kč v roce 2009, plus 60 446,74 tis. Kč v roce 2010 a mínus 4 846 tis. Kč v roce 2011.

Obecně je možno plánování přebytkových rozpočtů města hodnotit jako jev pozitivní, protože zejména z dlouhodobého hlediska by město mohlo postupně strádat finanční prostředky na budoucí investice do rozvoje města popřípadě finanční prostředky nechat v likvidní formě na pokrytí deficitu z budoucího hospodaření města a upevnit tak svoji finanční stabilitu. Deficitní rozpočet by naopak z dlouhodobého hlediska mohl znamenat případné zadlužování. Shrnutí srovnání střednědobého výhledu, schváleného rozpočtu a rozpočtu po úpravách je přesně rozepsáno v příloze P IV.

Za účelem posouzení, zda mělo výše uvedené plánování rozpočtových výhledů a následné schvalování rozpočtů nějaký vliv na finanční hospodaření města, je třeba provést další srovnání a to údajů schválených rozpočtů s jejich skutečným plněním. V tomto případě je použit rozpočet po úpravách, jelikož město Prostějov mohlo během rozpočtového období reagovat na případné neočekávané změny v plnění příjmů a čerpání výdajů rozpočtovými opatřeními a tím vysvětlit velice vysoké rozdíly mezi plánem a skutečností.

Tab. 6 Porovnání údajů schválených upravených rozpočtů a skutečného plnění rozpočtů města Prostějov v období 2009-2011 v tis. Kč (ARIS web 2009/ÚFIS 2010, 2011, vlastní zpracování)

V tis. Kč	2009		2010		2011	
	SRU	SP	SRU	SP	SRU	SP
Daňové příjmy	581 864	483 066,07	509 643	537 026,74	509 536	498 922,87
Nedaňové příjmy	134 018,85	143 130,79	117 336,63	122 939,65	109 203,16	111 536,04
Kapitálové příjmy	166 516,68	170 629,51	80 120,98	86 551,94	36 212,31	46 343,85
Dotace	444 817,68	442 875,38	439 390,44	439 803,8	411 206,62	409 866,33
Příjmy celkem	1 327 217,21	1 239 701,75	1 146 491,55	1 186 322,13	1 066 158,08	1 066 669,09

Běžné výdaje	928 603,42	904 244,06	904 703,43	900 401,13	894 946,6	847 452,38
Kapitálové výdaje	436 156,19	388 538,8	251 671,99	233 522,87	277 819,8	240 637,45
Výdaje celkem	1 364 759,61	1 292 782,86	1 156 375,37	1 133 924	1 172 766,4	1 088 089,83
Saldo	-37 542,4	-53 081,05	-9 883,87	52 398,08	-106 608,32	-21 420,74
Financování	37 542,4	53 081,05	9 883,87	-52 398,08	106 608,32	21 420,74

Z tabulky 6 můžeme vidět, že rozpočtové hospodaření města Prostějova skončilo ve sledovaném roce 2009 záporným saldem příjmů a výdajů ve výši 53.081 tis. Kč. Na tomto hospodaření se negativně promítl výpadek daňových příjmů, ale částečně pomohlo nižší čerpání výdajů.

V roce 2010 rozpočtové hospodaření města Prostějova skončilo kladným saldem příjmů a výdajů ve výši 52 398,08 tis. Kč. Na tomto velice příznivém saldu hospodaření (schválený rozpočet v upravené formě vykázal záporné saldo ve výši 9 883,87 tis. Kč) se podílela především ta skutečnost, že čerpání celkových výdajů bylo v hodnotě 98,06% rozpočtovaných výdajů oproti plnění celkových příjmů ve výši 103,47%.

V posledním sledovaném roce rozpočtové hospodaření města Prostějova skončilo opět záporným saldem příjmů a výdajů ve výši 21 420,74 tis. Kč. V porovnání se saldem původně plánovaným toto příznivější saldo hospodaření ovlivnilo čerpání celkových výdajů v hodnotě 92,78% rozpočtovaných výdajů a čerpání celkových příjmů ve výši 100,05% rozpočtovaných příjmů.

Vyhodnocením výše uvedených údajů docházím k závěru, že i když byly rozpočty schválené jako deficitní, tak alespoň v roce 2010 skutečné plnění skončilo s přebytkem, což bylo způsobeno jednak vyšším plněním celkových příjmů, než bylo plánováno. V roce 2011 lze pozitivně hodnotit, že se přes velice deficitní schválený rozpočet konečné hospodaření města Prostějov značně zlepšilo a to především díky snížení celkových výdajů.

Pro účely své diplomové práce provedu podrobnější analýzu hospodaření let 2009-2011 v rámci vyhodnocování využívání rozpočtu jako nástroje finančního řízení města Prostějov.

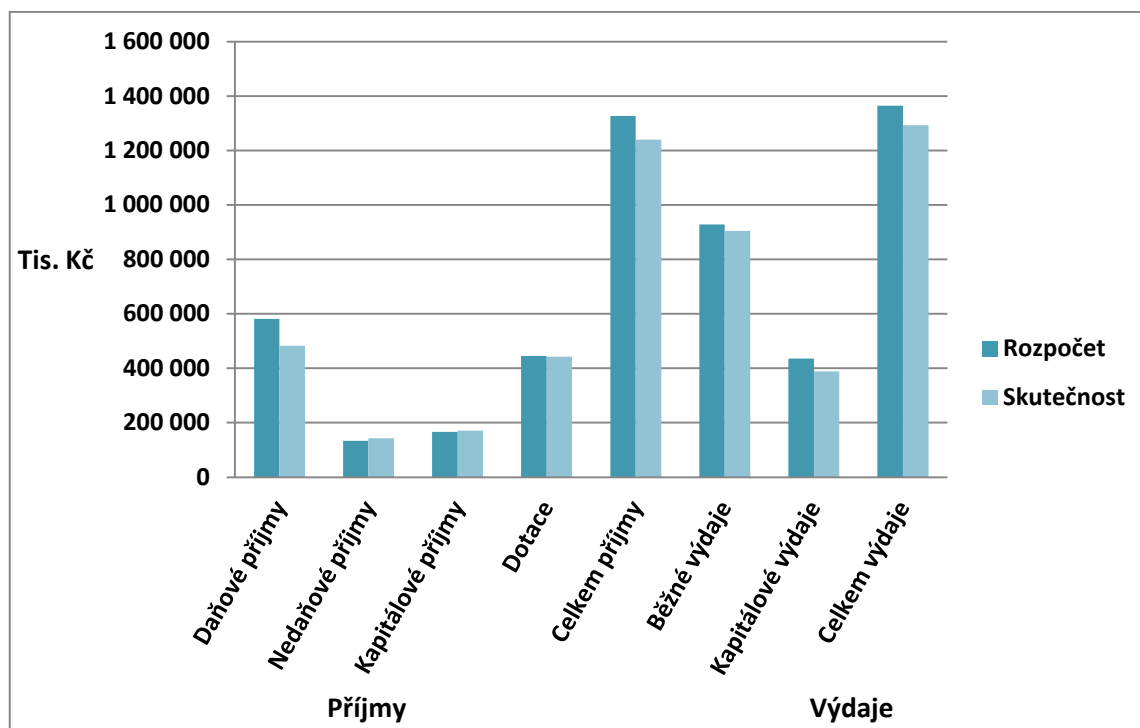
4.3 Analýza hospodaření v letech 2009- 2011

Rozpočet jako základní finanční nástroj řízení města Prostějov byl charakterizován již v teoretické části této diplomové práce. Jak už bylo zmíněno, je možné na rozpočet pohlížet z více hledisek. V rámci následující analýzy struktury a vývoje rozpočtů města Prostějov během rozpočtového období odpovídajícím kalendářnímu rokům 2009, 2010 a 2011 se tak na tento nástroj zaměřím jednak jako na krátkodobý finanční plán města a dále také jako na bilanci příjmů a výdajů daného rozpočtového období a s tím související zobrazení skutečného hospodaření města v příslušných rozpočtových obdobích.

Rozpočtový proces města Prostějov probíhá standardním způsobem, tj. zahrnuje etapy, které znázorňuje schéma rozpočtového procesu obcí v ČR (Obr. 4.) taktéž uvedené v teoretické části této diplomové práce. V první etapě tohoto rozpočtového procesu jde o sestavování návrhu a dále jeho následné projednávání v příslušných orgánech města. Na přípravě vlastního návrhu rozpočtu se podílejí jednotlivé odbory městského úřadu, přičemž hlavním koordinátorem je finanční odbor města. Odbor také sestavuje předpokládaný plán daňových příjmů, dotací a nezbytných financujících operací, přičemž vychází především z trendu vývoje za předchozí období. V případě dotací na výkon státní správy je návrh sestaven v předpokládané výši propočtem vycházejícím z příloh navrhovaných státních rozpočtů za jednotlivé roky s tím, že veškeré úpravy finančních vztahů ke státnímu rozpočtu byly do rozpočtu města následně promítnuty formou rozpočtových opatření. Finanční odbor následně zpracuje návrhy do jednoho celku a jednáním vedení města a vedoucích odborů potom vzejde konečný návrh rozpočtu, který je předložen k vyjádření radě města a finančnímu výboru. Návrhy rozpočtu jsou každoročně zveřejňovány na úřední desce, aby byla splněna podmínka daná zákonem zabezpečující možnost výkonu veřejné kontroly ze strany občanů. Přílohou rozpočtu jsou dále tabulky obsahující dílčí rozpočty jednotlivých odborů městského úřadu a organizačních složek města.

4.3.1 Analýza rozpočtu roku 2009

Rozpočet města Prostějov pro rok 2009 byl schválen usnesením Zastupitelstva města Prostějov dne 16. 12. 2008 a to jako přebytkový. Příjmy ve výši 1 107 194 tis. Kč a výdaje 1 102 400 tis. Kč. Během roku došlo k přijetí 27 rozpočtových opatření, po kterých se příjmy zvýšily na 1 327 217 tis. Kč a i výdaje vzrostly na 1 364 759,6 tis. Kč. Výsledné saldo po změnách činilo -37 542,4 tis. Kč. Porovnání jednotlivých tříd příjmů a výdajů rozpočtu po úpravách a skutečného plnění znázorňuje graf 1.

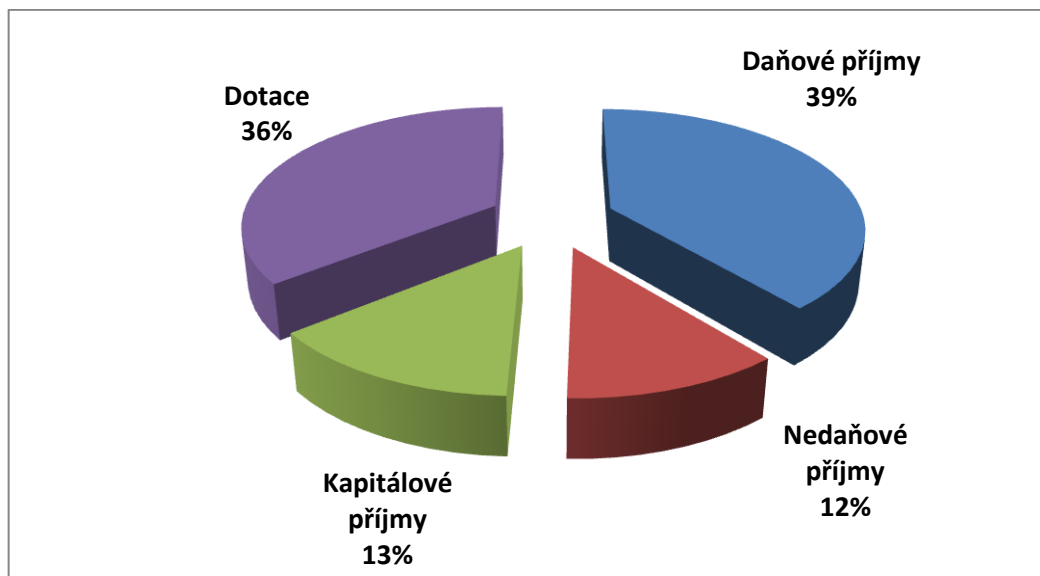
Graf 1 Srovnání tříd příjmů a výdajů upraveného rozpočtu a skutečného plnění pro rok 2009 (ARISweb 2009, vlastní zpracování)

Celkové příjmy rozpočtu města pro rok 2009 byly splněny na 93,41%, celkové výdaje potom čerpány na 94,73%. Ztráta z hospodaření roku 2009 byla v průběhu rozpočtového roku 2009 kryta z rozpočtových rezerv města Prostějova, a to z trvalých peněžních fondů zřízených městem Prostějovem na základě schválených usnesení orgánů města. Nebylo nutné zadlužovat město úvěry od bankovních ústavů.

- **Příjmy**

Plnění celkových příjmů (93,41%) ovlivnila ve sledovaném období svým finančním objemem zejména oblast správy majetku města, oblast finanční a oblast správy bytů a nebytových prostor. V oblasti správy majetku města ovlivnily plnění rozpočtu příjmů zejména příjmy z prodeje bytových domů a ve finanční oblasti ovlivnilo zásadním způsobem inkaso daní v roce 2009, které bylo vlivem celosvětové nepříznivé ekonomické situace nižší.

Základní strukturu příjmové strany rozpočtu města Prostějov v roce 2009 dle jeho skutečného plnění znázorňuje následující graf 2.

Graf 2 Struktura příjmů rozpočtu v roce 2009 (ARIS web2009/vlastní zpracování)

Z grafu je zřejmé, že hlavní zdroje příjmů plynou především z daňových příjmů a přijatých dotací. Daňové příjmy byly splněny pouze z 83%, především díky již zmíněné nepříznivé ekonomické situaci (snížení daně z příjmů, DPH, místní a správní poplatky, majetkové daně). Na nižším výnosu daní se nejvyšší měrou podílela DPFO ze závislé činnosti, DPFO ze samostatné výdělečné činnosti, DPPO a DPH. Naopak vyšší plnění nastalo u DPPO za obce a daně z nemovitostí. DPPO za obce však nemá na rozpočet města finanční vliv, neboť město je jak plátcem, tak i příjemcem této daně. Stejně částky jsou uvedeny v příjmech i výdajích kapitoly. Přijaté dotace byly splněny téměř podle plánu (99,6%) a naopak nedaňové a kapitálové příjmy byly mírně přeplněny.

Přijaté dotace zahrnují příjmy z prostředků z jiných rozpočtů. V celkové částce dotací, která činí 442 875 tis. Kč, jsou zahrnuty jak neinvestiční, tak investiční dotace. V případě neinvestičních dotací se jedná o dotace, které jsou určeny na financování tzv. běžných potřeb města v rozpočtovém období spojených zejména s výkonem státní správy, naproti tomu dotace investiční slouží ke krytí výdajů kapitálových. Hodnotu investičních a neinvestičních dotací ukazuje tabulka 7.

Tab. 7 Investiční a neinvestiční dotace za rok 2009 v tis. Kč (ARIS web 2009, vlastní zpracování)

V tis. Kč	SR	SRU	SP
Investiční dotace	0	70 304,87	70 304,87
Neinvestiční dotace	336 849,5	374 512,82	372 570,56

Všechny přijaté dotace městem Prostějov jsou účelové. Investiční dotace jsou administrovány a chodí městu v průběhu rozpočtového roku. Při schvalování rozpočtu (návrh rozpočtu) nemohou být smluvně zajištěny a proto mají nulovou hodnotu. Neinvestiční dotace tvoří většinou část celkově přijatých dotací a největší část přijatých dotací za rok 2009 tvoří transfery na příspěvek na péči podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách od Ministerstva práce a sociálních věcí ČR a to v hodnotě 229 078 tis. Kč. Dále mezi větší položky patří dotace na akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a vlády ČR a investiční financování dopravní infrastruktury. Nevyužité dotace jsou v rámci finančního vypořádání vráceny zpět do státního rozpočtu nebo do rozpočtu kraje.

- **Výdaje**

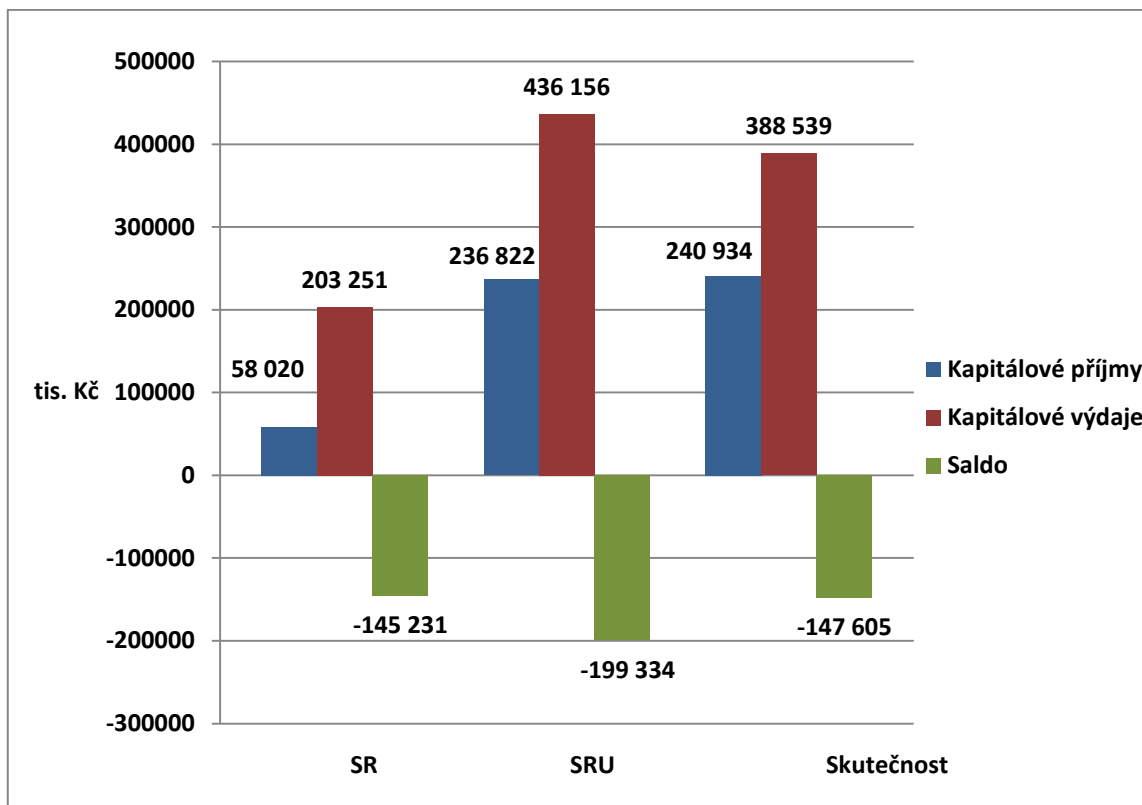
K nižším příjmům města Prostějova byly ve sledovaném období rozpočtového roku 2009 vykázány i nižší výdaje. Běžné výdaje se na výdajích celkových podílí 70% a byly čerpány z 97% a kapitálové výdaje se na celkových výdajích podílí 30% a jejich plnění bylo na úrovni 89%. Nejvíce město Prostějov investovalo do budov a staveb. Čerpání výdajů rozpočtu města ovlivnily svým objemem finančních prostředků zejména oblasti právní a personální, sociálních věcí a rozvoje a investic.

Nízké plnění příjmů hodnotíme pozitivně jen v případě, že současně nedochází ještě k nižšímu plnění výdajů, což v roce 2009 neplatí. Díky ještě nižšímu plnění příjmů se výsledné saldo dostává do záporných hodnot -53 081 tis. Kč.

Financující položky vykazané v hodnotě plus 53.081 tis. Kč představují změnu stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech města ve výši plus 54.093 tis. Kč a uhrazené splátky půjčky ze Státního fondu životního prostředí ČR na investiční akci „Splašková kanalizace Vrahovice – Čechůvky) ve výši minus 1.012 tis. Kč.

- **Kapitálový rozpočet**

Z pohledu finančního řízení mi v souvislosti s analýzou příjmů a výdajů připadá vhodné provést současně analýzu vývoje kapitálových příjmů ve vztahu ke kapitálovým výdajům. Kapitálové příjmy mají jednorázový a z časového hlediska nepravidelný charakter. Se vznikem tohoto druhu příjmů lze také předpokládat snižování dlouhodobého majetku a s tím související pokles příjmů, který plyne z vlastnictví předmětného majetku v budoucnu.

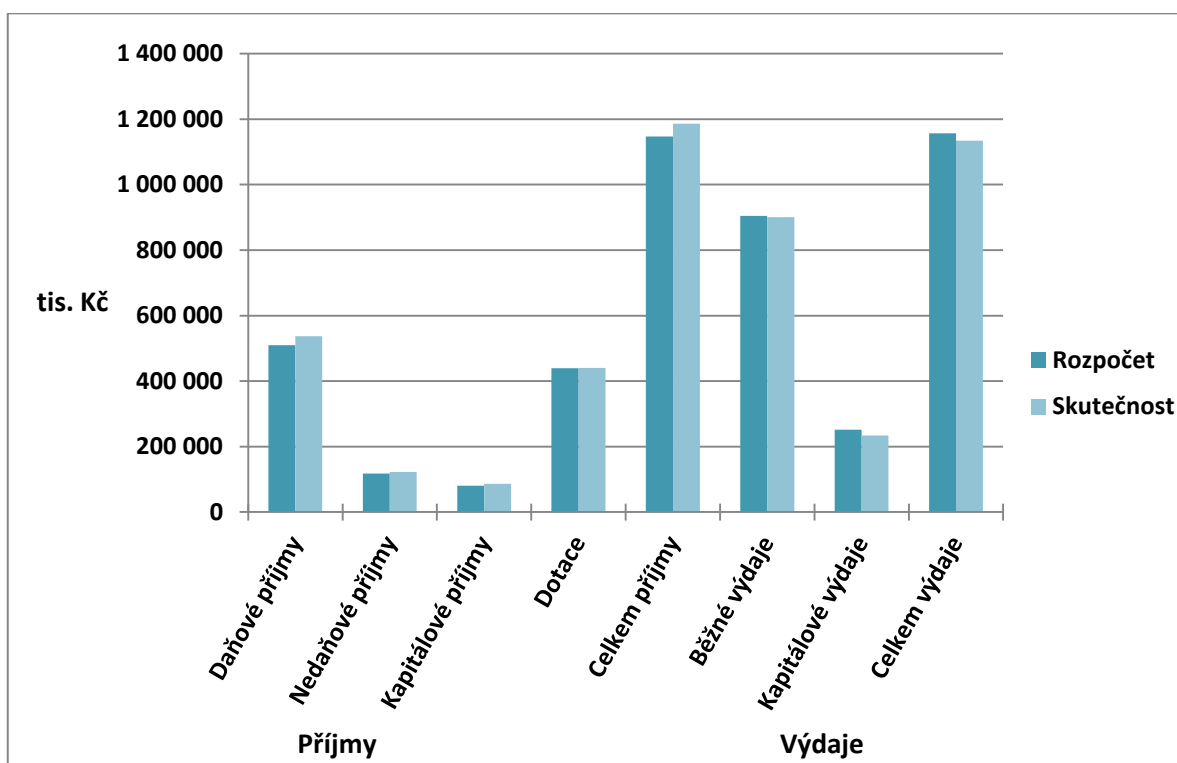
Graf 3 Srovnání schváleného rozpočtu, schváleného rozpočtu po úpravách a skutečného plnění kapitálových příjmů ve vztahu ke kapitálovým výdajům v roce 2009 v tis. Kč (ARIS web 2009, vlastní zpracování)

Z grafu 3 vyplývá, že kapitálové výdaje roku 2009 vždy převyšovaly kapitálové příjmy daného rozpočtového období, což znamená, že se jedná o rozpočet deficitní. Vzniklý deficit musí být vyrovnán buď vlastními prostředky z předcházejícího období anebo zápůjčními prostředky, které nicméně z dlouhodobého hlediska musí být splaceny. Vyhodnocením skutečného plnění kapitálového rozpočtu ve vztahu k rozpočtu schválenému a rozpočtu po úpravách potom můžeme konstatovat, že skutečné kapitálové příjmy byly celkově vyšší než původně rozpočtované a i čerpání kapitálových výdajů bylo vyšší oproti schválenému rozpočtu, ale naopak nižší oproti rozpočtu po úpravách. Výsledné saldo kapitálového rozpočtu skončilo na hodnotě -147 605 tis. Kč.

Z uvedeného je možné se domnívat, že se město Prostějov problematikou kapitálového rozpočtu příliš nezabývá, jelikož téměř všechn svůj dlouhodobý majetek prodala a nemá jak získat další kapitálové příjmy a zároveň investuje, čímž dochází ke zvýšení kapitálových výdajů. Následně vznikají tak vysoká salda. Vývoj kapitálového rozpočtu mohlo do jisté míry i negativně ovlivnit skutečné plnění příjmů a výdajů rozpočtu města Prostějov v roce 2009.

4.3.2 Analýza rozpočtu roku 2010

Deficitní rozpočet města Prostějov pro rok 2009 byl schválen usnesením Zastupitelstva města Prostějov dne 22. 12. 2009. Příjmy byly schváleny ve výši 988 644 tis. Kč a výdaje ve výši 1 048 893 tis. Kč. Během roku 2010 bylo přijato celkem 18 rozpočtových opatření, které zvýšily příjmy na 1 146 492 tis. Kč, výdaje na 1 156 375 tis. Kč a výsledné saldo rozpočtu po změnách činilo -9 884 tis. Kč. Jaké bylo plnění rozpočtu v roce 2010, znázorňuje graf 4.

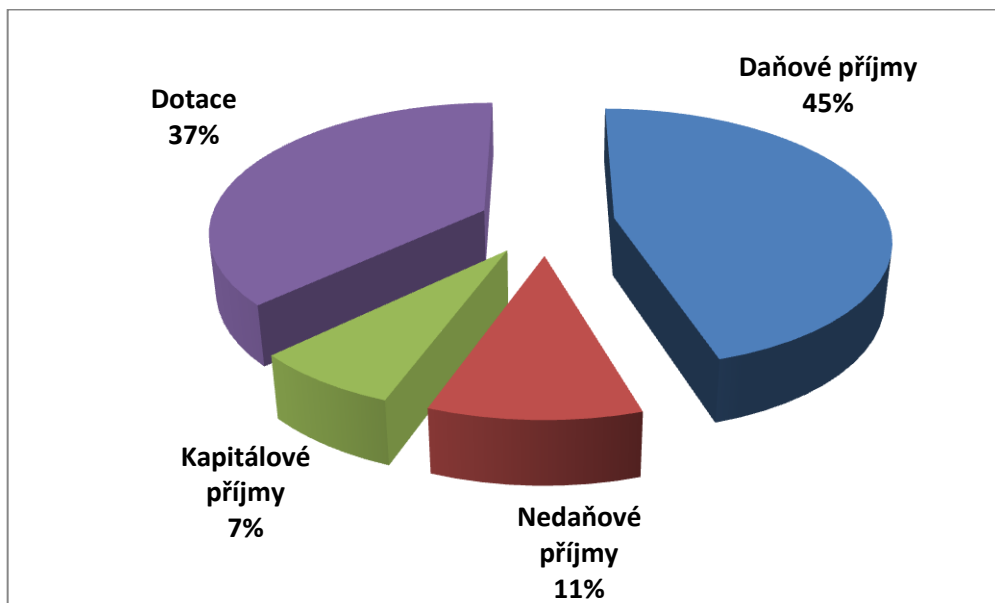
Graf 4 Srovnání tříd příjmů a výdajů upraveného rozpočtu a skutečného plnění pro rok 2010 (ÚFIS 2010, vlastní zpracování)

Již zmíněné vyšší plnění příjmů a nižší plnění výdajů vytvořilo přebytek hospodaření, který bude na základě schválení závěrečného účtu zastupitelstvem města Prostějova směřován k naplnění rozpočtových rezerv města Prostějova, konkrétně fondu rezerv a rozvoje. Ani v roce 2010 nebylo nutné zadlužovat město úvěry od bankovních ústavů.

- **Příjmy**

Plnění příjmů (103,47%) ovlivnila ve sledovaném období svým finančním objemem opět oblast správa majetku města, oblast finanční, správa bytů a nebytových prostor a navíc komunální služby. U správy majetku města ovlivnily vyšší plnění příjmů zejména příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí. Finanční prostředky za prodej bytových

domů byly na účet města připsány až koncem měsíce prosinec 2010. V této době již nebylo možno připravit nové rozpočtové opatření a převést finanční prostředky do rezerv města na fond rezerv a rozvoje.

Graf 5 Struktura příjmů rozpočtu v roce 2010 (ÚFIS 2010, vlastní zpracování)

Z grafu 5 můžeme vidět, že opět největší podíl na příjmech mají příjmy daňové a dotace. Jejich výše se také v porovnání s rokem 2009 zvýšila. Daňové příjmy ovlivnilo zejména inkaso daní a poplatků v roce 2010, které bylo vyšší celkově o 27,38 mil. Kč. Na vyšším výnosu daní se nejvyšší měrou podílela DPPO za obce. Dále je výše příjmů ovlivněna ostatními příjmy z vypořádání předchozích let od jiných veřejných rozpočtů, kde byl uplatněn nárok na odpočet DPH a příjmy z poplatků za výherní hrací přístroje. Nedaňové příjmy byly plněny z téměř 105%, kapitálové příjmy z 108% a dotace nepatrně nad 100%. A jak už je zmíněno výše, celkové příjmy byly za rok 2010 přeplněny.

Tabulka 8 ukazuje hodnoty investičních a neinvestičních dotací.

Tab. 8 Investiční a neinvestiční dotace za rok 2010 v tis. Kč (ÚFIS 2010, vlastní zpracování)

V tis. Kč	SR	SRU	SP
Investiční dotace	0	54 636,99	54 636,99
Neinvestiční dotace	337 178,8	384 753,94	385 166,85

Stejně jako v roce 2009 jsou všechny přijaté dotace účelové. Investiční dotace schválené jako nulové a jejich plnění je stoprocentní. Neinvestiční dotace jsou nepatrně přeplněné

díky přijatým transferům od obcí a největšími položkami přijatých dotací jsou opět finanční prostředky od Ministerstva práce a sociálních věcí.

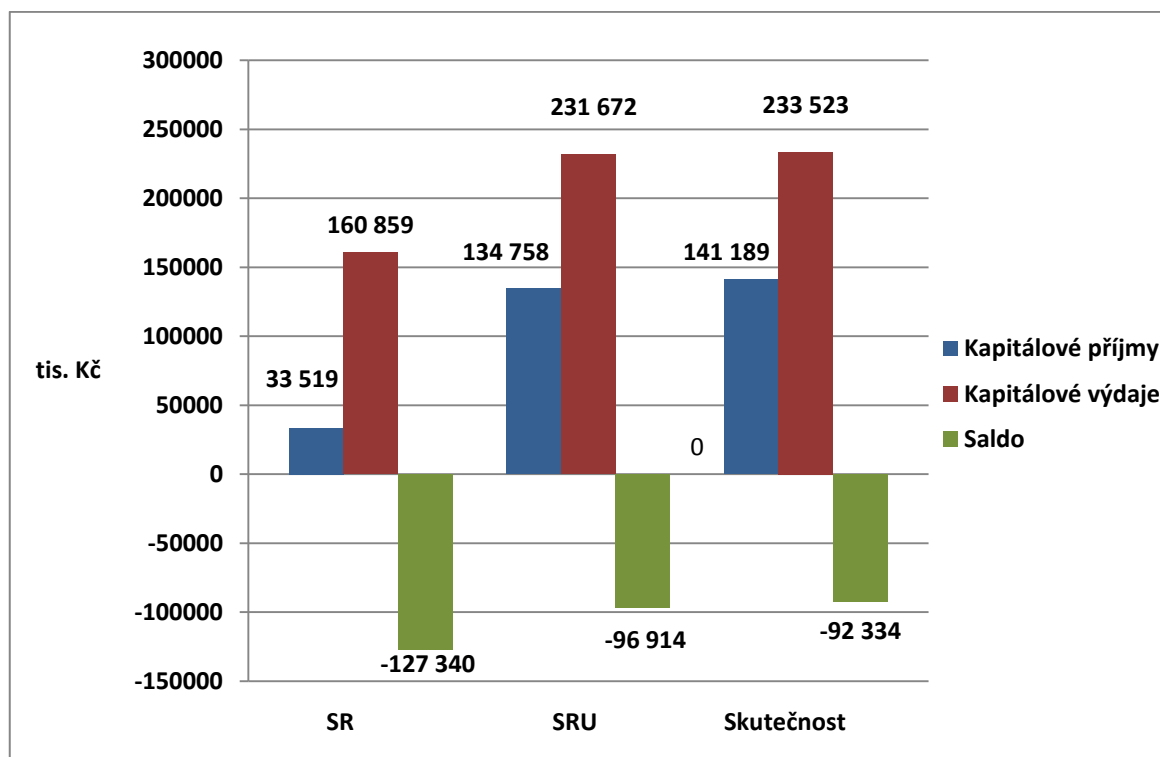
- **Výdaje**

K vyšším příjmům města Prostějova byly vykázány nižší výdaje. Běžné výdaje se na výdajích celkových podílí z 79% a byly plněny téměř v stejné výši, jako byly naplánované. Kapitálové výdaje zaujímají zbylých 21% celkových výdajů a jejich plnění bylo pouze z 93%. Čerpání výdajů rozpočtu města ovlivnily svým objemem finančních prostředků stejné oblasti jako v roce 2009, a to zejména oblasti právní a personální, sociálních věcí a rozvoje a investic. Došlo k úsporám zejména v oblasti výdajů na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné. Nižší procento čerpání rozpočtu na platy zaměstnanců Městského úřadu Prostějov bylo způsobeno poskytnutými dotacemi v průběhu roku 2010. Ušetřené prostředky byly ponechány do přebytku hospodaření roku 2010. Nejvíce město Prostějov investovalo do pořízení dlouhodobého hmotného majetku.

Financující položky vykázané skutečnosti v hodnotě minus 52 398 tis. Kč představují změnu stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech města ve výši minus 31 639 tis. Kč, nákup dluhopisových listů UniCredit Bank Czech Republic a. s. se splatností 9 měsíců ve výši minus 19 747 tis. Kč a uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků ve výši minus 1 012 tis. Kč (splásková kanalizace).

- **Kapitálový rozpočet**

Stejně jako v roce 2009 provedeme analýzu vývoje kapitálových příjmů ve vztahu ke kapitálovým výdajům. Srovnání rozpočtu a skutečného plnění kapitálových příjmů ve vztahu ke kapitálovým výdajům v roce 2010 znázorňuje graf 6.

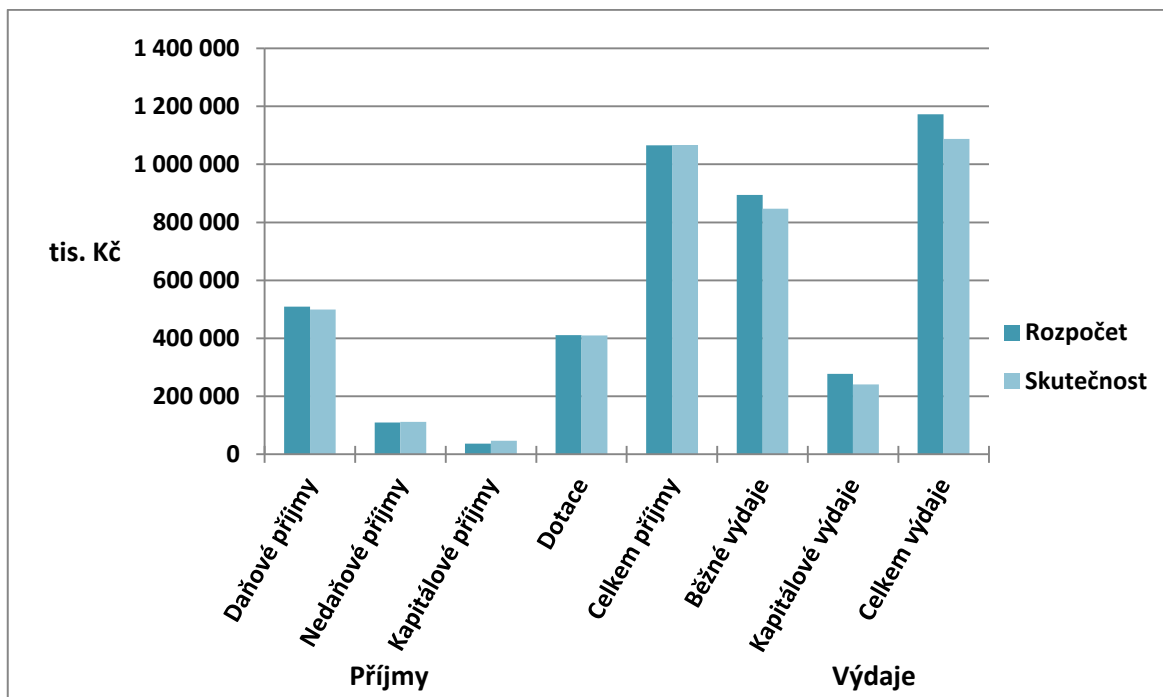

Graf 6 Srovnání schváleného rozpočtu, schváleného rozpočtu po úpravách a skutečného plnění kapitálových příjmů ve vztahu ke kapitálovým výdajům v roce 2010 v tis. Kč (ÚFIS 2010, vlastní zpracování)

V roce 2010 stejně jako v roce 2009 kapitálové výdaje při schvalování rozpočtu převyšují kapitálové příjmy a to několikanásobně. Pozitivně lze hodnotit pouze skutečnost, že v rozpočtu po úpravách i ve skutečném plnění bylo sníženo výsledné saldo a to díky velkému zvýšení příjmů a dále je toto saldo celkově nižší než v předchozím roce. I před tyto pozitiva může v tomto roce záporné saldo kapitálového rozpočtu negativně ovlivnit plnění celkových příjmů a výdajů.

4.3.3 Analýza rozpočtu roku 2011

Rozpočet města Prostějov pro rok 2011 byl schválen usnesením Zastupitelstva města Prostějov dne 21. 12. 2010 jako deficitní. Příjmy byly schváleny ve výši 990 240 tis. Kč a výdaje ve výši 1 047 769 tis. Kč. Během roku došlo k přijetí 72 rozpočtových opatření, po kterých se příjmy zvýšily na 1 066 158 tis. Kč a výdaje na 1 172 766 tis. Kč. Výsledné saldo po změnách tedy činilo -106 608 tis. Kč. Porovnání jednotlivých tříd příjmů a výdajů rozpočtu a skutečného plnění znázorňuje graf 7.

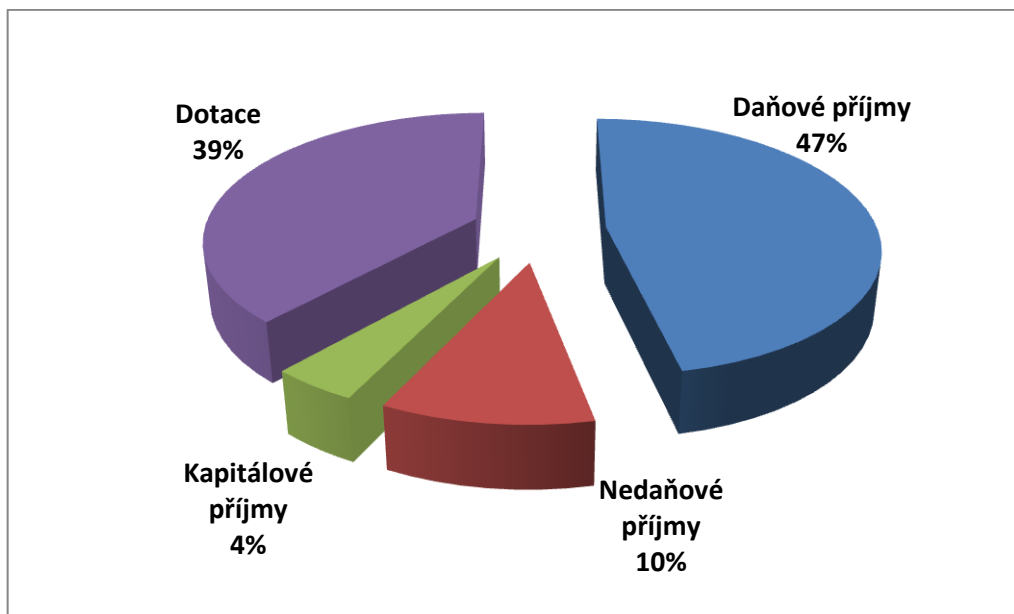

Graf 7 Srovnání tříd příjmů a výdajů upraveného rozpočtu a skutečného plnění pro rok 2011 (ÚFIS 2011, vlastní zpracování)

Záporné plánované saldo -106 608 tis. Kč bylo díky nižšímu plnění celkových výdajů kladně ovlivněno a jeho hodnota klesla na -21 421 tis. Kč. Tento výsledek z hospodaření byl v průběhu rozpočtového roku 2011 kryt z rozpočtových rezerv města Prostějova stejně jako v roce 2009. Jako v předešlých dvou letech nebylo nutné zadlužovat město úvěry od bankovních ústavů.

- **Příjmy**

Co se týče plnění příjmů, příjmy byly ovlivněny finančním objemem stejných oblastí jako v předešlých letech (správa majetku města, finanční, správy bytů a nebytových prostor). Přestože bylo koncem roku provedeno navýšení příslušných položek v oblasti správy majetku města předložením rozpočtového opatření, byly ještě v měsíci prosinci uhrazeny platby za zahájený prodej bytových jednotek, vč. podílu na pozemcích, úhrada navýšeného nájemného společností Lesy města Prostějova, s.r.o. a platby za zřízení věcných břemen na pozemcích města Prostějova, které do této úpravy nebyly zahrnuty. Co se týče oblasti správy bytů a nebytových prostor je ovlivněno plnění rozpočtu příjmů zejména tím, že se dlouhodobě vyskytují dluhy na nájemném z bytů a s tím úzce související dluhy na úhradách za poskytované služby spojené s bydlením.

Graf 8 Struktura příjmů rozpočtu v roce 2011 (ÚFIS 2011, vlastní zpracování)

Strukturu příjmů můžeme pozorovat z grafu 8, kde největší podíl na příjmech mají daňové příjmy a dotace. Daňové příjmy byly v roce 2010 čerpány z 98%. Na nižším výnosu daní a poplatků se nejvíce podílela DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků, DPPO, DPPO za obce, DPH, odvod výtěžku z provozování loterií částkou a správní poplatky. Koncem roku došlo ještě k úpravě rozpočtu v oblasti sdílených daní. Nedaňové příjmy byly přeplněny o 2% a kapitálové příjmy o 28%. Dotace plněny z 99,7%.

Tabulka 9 ukazuje hodnoty investičních a neinvestičních dotací za rok 2011. Všechny přijaté dotace byly účelové a nevyužité finanční prostředky byly v rámci finančního vypořádání vráceny zpět do státního rozpočtu. V tomto roce kromě největších položek od Ministerstva práce a sociálních věcí stojí za zmínku dotace pro podporu udržitelného využívání zdroje energie od Evropské Unie a dotace pro podporu regenerace panelových sídlišť od Ministerstva pro místní rozvoj.

Tab. 9 Investiční a neinvestiční dotace za rok 2011 v tis. Kč (ÚFIS 2011, vlastní zpracování)

V tis. Kč	SR	SRU	SP
Investiční dotace	0	42 020,92	40 728,06
Neinvestiční dotace	317 314,2	369 185,7	369 138,27

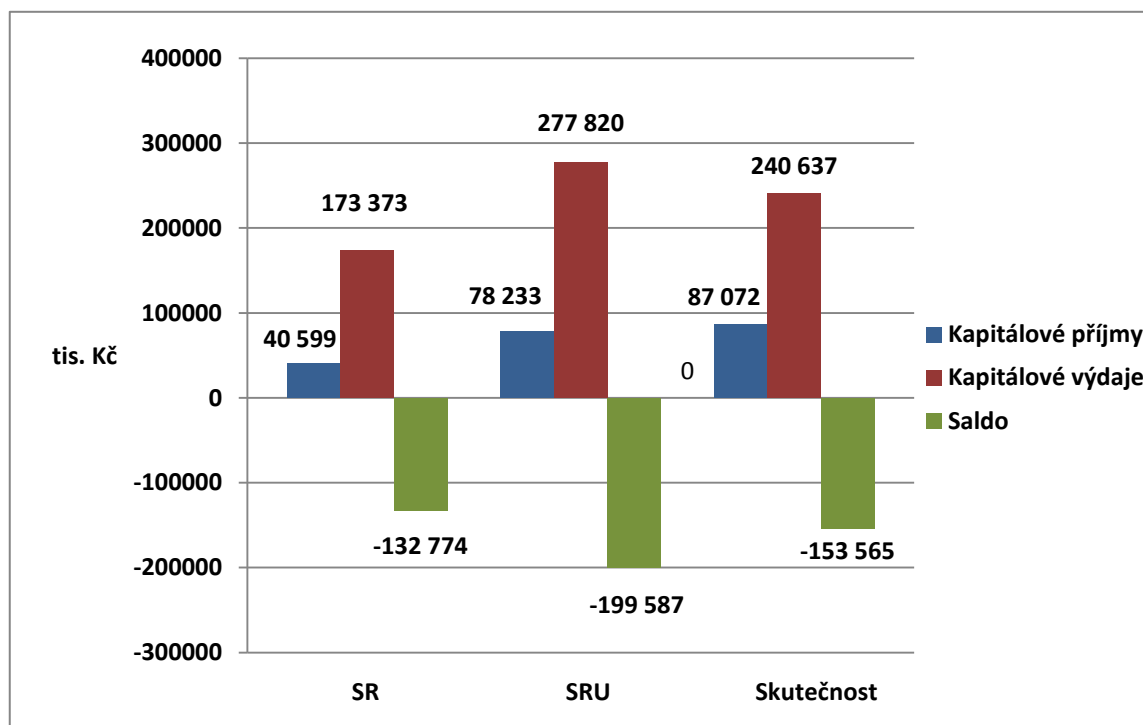
- **Výdaje**

K nepatrně vyšším příjmům města Prostějova byly ve sledovaném období rozpočtového roku 2011 vykázány nižší výdaje. Běžné výdaje se na celkových výdajích podílí 78% a byly plněny z 95%. Kapitálové výdaje zaujímají zbylých 22% celkových výdajů a byly plněny z 87%. Čerpání výdajů rozpočtu města ovlivnily svým objemem finančních prostředků zejména kapitoly kancelář tajemníka a rozvoj a investice. Došlo k úsporám zejména v oblasti výdajů na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné. Nižší procento čerpání na platy zaměstnanců Městského úřadu Prostějov je způsobeno poskytnutými dotacemi v průběhu roku a poskytnutými prostředky na projekty z EU a byla navíc zrušena funkce doručovatele.

Financující položky v hodnotě plus 21 421 tis. Kč představují změnu stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech města, finanční operace vztahující se k dluhopisovým listům UniCredit Bank Czech Republic a. s. a uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků ve výši minus 1 012 tis. Kč (splásková kanalizace).

- **Kapitálový rozpočet**

Analýzu vývoje kapitálových příjmů ve vztahu ke kapitálovým výdajům znázorňuje graf 9.

Graf 9 Srovnání schváleného rozpočtu, schváleného rozpočtu po úpravách a skutečného plnění kapitálových příjmů ve vztahu ke kapitálovým výdajům v roce 2011 v tis. Kč (ÚFIS 2011, vlastní zpracování)

Jako v předešlých dvou letech, tak i v roce 2011 kapitálové výdaje převyšují kapitálové příjmy. V porovnání s rokem 2010 se ale saldo opět propadlo o více jak 60 000 tis. Kč. Můžeme také pozorovat podobný vývoj výsledného salda jako v roce 2009, kdy kapitálové výdaje v upraveném rozpočtu významně vzrostly, ale nakonec nebyly zcela vyčerpány. V tomto roce může taktéž záporné saldo kapitálového rozpočtu negativně ovlivnit plnění celkových příjmů a výdajů.

Zároveň v roce 2011 mohly výsledné záporné saldo kapitálového rozpočtu negativně ovlivnit investice v hodnotě vyšší než 50 mil. Kč na dokončení rekonstrukce prostoru před Místním nádražím ČD, zahájení provozu městské knihovny v zrekonstruovaných prostorách a byla dokončena další část rekonstrukce zámku. Novinkou je, že občané a návštěvníci města se mohou podívat na Prostějov z výšky věže radnice.

V září se dostalo městu velkého ocenění – týdeník EKONOM udělil Prostějovu (stejně jako v roce 2010) titul Nejlepší Město pro byznys Olomouckého kraje 2011, společně s uznáním za nejvyšší spokojenost s kvalitou lokality.

4.3.4 Vybrané ukazatele finanční analýzy

Cílem finanční analýzy je porovnání výsledků vývoje hospodaření obce v čase, částečně predikce vývoje do budoucnosti dále slouží jako nástroj pro výběr nejvhodnější varianty při rozhodování.

- **Ukazatel dluhové služby**

Jedním ze základních indikátorů vypovídajícím o hospodaření města je ukazatel dluhové služby. Při jeho výpočtu město nyní postupuje dle metodiky, kterou schválila vláda České republiky dne 14. dubna 2004 svým usnesením č. 346 o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby. Byl stanoven limit pro ukazatel dluhové služby 30%. Těm obcím a krajům, které překročí stanovenou výši ukazatele dluhové služby ve výši 30 %, tuto skutečnost Ministerstvo financí oznámí dopisem ministra financí s tím, že by měly přijmout taková opatření, aby v příštím období ukazatel dluhové služby nepřekročily. Od 3. října 2012 město postupuje dle metodiky, kterou schválila vláda České republiky svým usnesením č. 722 o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby.

Ukazatel dluhové služby je tak výsledkem poměru dluhové služby ke skutečnému objemu dluhové základny za uplynulý kalendářní rok a je vyjadřován v procentech.

Dluhovou základnu potom tvoří součet následujících příjmů:

- daňové příjmy,
- nedaňové příjmy,
- dotace, které jsou obcím poskytovány ze zákona, tj. na něž mají nárok při splnění stanovených kritérií a nemusí se o ně sami ucházet.

Dluhová služba zahrnuje následující výdaje:

- zaplacené úroky,
- uhrazené splátky jistin a vydaných dluhopisů,
- splátky leasingu.

Vývoj ukazatele dluhové služby pro období 2009-2011 ukazuje tabulka 10.

*Tab. 10 Vývoj ukazatele dluhové služby města Prostějov v letech 2009 až 2011 v tis. Kč
(ARIS web 2009/ÚFIS 2010, 2011, vlastní zpracování)*

V tis. Kč	2009	2010	2011
Daňové příjmy	483 066,07	537 026,74	498 922,87
Nedaňové příjmy	143 130,79	122 939,65	111 536,04
Přijaté dotace	69 159,5	69 231,6	58 314,2
Dluhová základna	695 356,36	729 197,99	668 773,11
Úroky	83,4	68,05	52,87
Splátky jistin a dluhopisů	1 012	1 012	1 012
Splátky leasingu	0	0	0
Dluhová služba	1 095,4	1 080,05	1 064,87
Ukazatel dluhové služby	0,16%	0,15%	0,16%

Vzhledem k poměru dluhové základny a výši úroků a splátek jistin dosahuje ukazatel dluhové služby velmi nízkých hodnot nepřesahující úroveň půl procenta. Zde je však třeba si uvědomit existenci určitého omezení vypovídací schopnosti tohoto ukazatele. Jedná se o skutečnost, že zahrnuje pouze finanční toky spojené se splácením závazků v daném roce a tudíž nezachycuje splátky s odloženou splatností do dalších let. V rámci finančního řízení města by tak bylo vhodné při analyzování zadluženosti využívat také některé další existující ukazatele jako např. ukazatel dluhové kapacity či ukazatel schopnosti úhrady dluhu.

- **Ukazatel běžné likvidity**

Běžná likvidita vyjadřuje celkovou schopnost dostát svým krátkodobým závazkům. Kritická hodnota je 1, doporučená hodnota dle MPO 1,5-2. Jestliže obec dosáhne hodnoty nižší než 1, tak není schopna krýt své krátkodobé závazky z oběžných aktiv a tudíž ne insolventní. Hodnotu běžné likvidity dostaneme podílem krátkodobých závazků na oběžných aktivech.

Tab. 11 Běžná likvidita v tis. Kč (ARIS web 2009/ÚFIS 2010, 2011, vlastní zpracování)

V tis. Kč	2009	2010	2011
Oběžná aktiva	180 525,62	218 573,36	242 050,95
Krátkodobé závazky	48 421,95	55 891,26	58 342,42
Běžná likvidita	3,73	3,91	4,15

Dle tabulky 11 je zřejmé, že město Prostějov nespadá do kritického intervalu $<0, 1>$, naopak hodnoty přesahují i doporučenou hodnotu 1,5-2. Město Prostějov je tedy každoročně schopné krýt své krátkodobé závazky oběžnými aktivy a to několikanásobně. Ukazatel běžné likvidity postupně roste, spíše bych navrhovala, aby se město Prostějov snažilo dostat hodnotu tohoto ukazatele do doporučeného intervalu.

- **Podíl cizích zdrojů na celkových aktivech**

Tento ukazatel by neměl mít vyšší hodnotu jak 25% a spolu s běžnou likviditou spadá do monitorujících ukazatelů Ministerstva financí ČR. Obce, které spadají do kritického intervalu běžné likvidity a zároveň je podíl cizích zdrojů na celkových aktivech vyšší jak 25%, jsou osloveny dopisem z ministerstva a požádány o zdůvodnění tohoto stavu. Podíl cizích zdrojů na celkových aktivech města Prostějov ukazuje tabulka 12.

Tab. 12 Podíl cizích zdrojů na celkových aktivech (ARIS web 2009/ÚFIS 2010, 2011, vlastní zpracování)

V tis. Kč	2009	2010	2011
Cizí zdroje	48 421,95	55 891,26	61 234,62
Aktiva	5 066 941,74	5 314 930,7	4 467 305,27
CZ/A	0,96%	1,05%	1,37%

Podíl cizích zdrojů na celkových aktivech města Prostějov je velice nízký a pohybuje se okolo 1% ve všech sledovaných letech. Rostoucí tendence tohoto ukazatele je dána především zvyšováním cizích zdrojů a snižováním aktiv.

- **Provozní přebytek**

Provozní přebytek popisuje, zda je obec schopna svými běžnými příjmy pokrýt běžné výdaje, příp. v jaké výši by město vytvořilo přebytek, který mohl být využit na krytí plánovaného deficitu kapitálového rozpočtu. Běžné příjmy zjistíme součtem příjmů daňových, nedaňových a přijatých dotací snížený o dotace investiční a příjmů, které mají neopakující se charakter.

Tab. 13 Provozní přebytek v tis. Kč (ARIS web 2009/ÚFIS 2010, 2011, vlastní zpracování)

V tis. Kč	2009	2010	2011
Běžné příjmy	828 137,86	958 581,26	933 253,32
Běžné výdaje	904 244,06	900 401,13	847 452,38
Provozní přebytek	-76 106,2	58 180,13	85 800,94

Z tabulky 13 lze vidět, že v roce 2009 byl provozní přebytek záporný a pro obec by tento výsledek mohl být alarmující, kdyby se opakoval i v následujících letech. Jelikož hned v roce 2010 došlo k obratu a v roce 2011 byl provozní přebytek ještě vyšší, hodnotím tuto změnu jako pozitivní a doporučila bych přebytkem částečně pokrýt saldo kapitálového rozpočtu.

Celkově lze město Prostějov zhodnotit jako finančně zdravé. Ani v jednom z použitých ukazatelů se město svými hodnotami nedostalo do kritických intervalů. Pokud se vedení města bude držet obdobné strategie, může tyto ukazatele dlouhodobě držet v optimálních mezích.

5 NÁVRH ÚPRAV SYSTÉMU FINANČNÍHO ŘÍZENÍ MĚSTA PROSTĚJOV

Před návrhem rozpočtového výhledu města Prostějov by dle mého názoru měly být na základě provedených analýz vymezeny rizikové faktory, které by určitým způsobem mohly ovlivňovat kvalitu systému finančního řízení města Prostějov.

Nejprve bych se pozastavila nad tvořením rozpočtového výhledu a následného schvalování rozpočtů. I přes pravidelnou roční aktualizaci rozpočtového výhledu a jeho prodlužování vždy o další jeden rozpočtový rok se jeví využívání tohoto pomocného nástroje finančního řízení účinné jen částečně. Město Prostějov se snaží rozpočtový výhled sestavovat realisticky. To znamená, že u příjmů se drží na vyrovnané úrovni a výdaje se o trochu navyšují, a to již s ohledem na 3% inflaci. Dle provedených srovnání, lze říci, že se město Prostějov při schvalování rozpočtu na následující rozpočtové období vychází ze sestaveného rozpočtového výhledu, ale během každého rozpočtového období dojde k velkému množství úprav a rozpočtových opatření, že se finálně rozpočet po úpravách velice liší od rozpočtového výhledu vztahující se na dané rozpočtové období. Může to být způsobeno i nevěnováním dostatečné pozornosti při sestavování rozpočtového výhledu jak ze strany zastupitelstva tak vedoucích jednotlivých odborů města. Z výše uvedeného se tak může zdát sestavení rozpočtového výhledu jako pouze formální a vyžadovaná záležitost, jelikož jeho pevná závaznost není nijak stanovena. Důsledkem těchto skutečností město preferuje spíše krátkodobé zájmy města před zájmy dlouhodobějšími, což je ale díky dění ve světové ekonomice a v ekonomice České republiky pochopitelné. Také by bylo přínosné, sestavovat rozpočtový výhled jak dle kapitol, tak dle druhového členění.

Dále za zmínku stojí příjmová strana rozpočtu města Prostějov, která je z větší části tvořena daňovými příjmy a přijatými dotacemi. Jedná se tedy o příjmy, které nelze příliš ovlivnit a tím je značně omezena možnost jak krátkodobého, tak dlouhodobého plánování a odhadování příjmů. Především je řeč o výnosech z daní, jak je zmíněno výše v této diplomové práci, neboť jsou dány aktuální daňovou politikou státu, kde dochází k častým změnám. V této oblasti musí město plánovat velice opatrně a stejnou pozornost věnovat také plánování přijatých dotací. Není dlouhodobě dopředu známa dotační politika státu a město neví, zda se podaří požadovanou dotaci získat. S plánováním těchto příjmů by se mělo zacházet nanejvýš opatrně, aby nedocházelo k vysokým nevysvětlitelným odchylkám mezi rozpočtovým výhledem a skutečně schváleným rozpočtem.

Město by se mělo zaměřit i na vyhodnocování kapitálového rozpočtu. Z vlastního pozorování jednotlivých rozpočtových období jednoznačně vyplývá, že kapitálové příjmy nestačí ke krytí kapitálových výdajů a tím je tvořen kapitálový deficit. Tento deficit musí být vyrovnán buď vlastními prostředky z předcházejícího období anebo zápůjčnými prostředky. Tím by mohlo dojít k zadlužování města, což by se negativně promítlo do výsledku hospodaření města a do finančního řízení. Aby se zamezilo vzniku této nepříznivé situace, by bylo vhodné, aby kapitálové příjmy byly částečně určeny na tvorbu rezervy a použity právě v případě, že dojde ke skutečnému plnění kapitálových výdajů.

Na základě uvedených rizikových faktorů se pokusím sestavit návrh vylepšeného systému finančního řízení města Prostějov. Zaměřím se zejména na zvýšení použitelnosti a zkvalitnění provázanosti rozpočtového výhledu a rozpočtu města, jelikož tyto dva finanční nástroje by spolu měly úzce souviset. Důležitým prvkem by tedy mělo být sestavení nového rozpočtového výhledu, který by lépe splňoval požadované předpoklady, a město se o tento nástroj mohlo lépe opírat při dalším rozhodování schválení rozpočtu města. Rozpočtový výhled by měl obsahovat analýzu běžného a kapitálového rozpočtu a tím lépe zachycovat finanční činnosti města, popř. řídit vzniklé zadlužení. Díky těmto analýzám by bylo možné plánovat salda a vzniklými přebytky například financovat investiční záměry města. Co se týče délky období, na které je rozpočtový výhled sestavován bych doporučovala spodní hranici stanovenou zákonem a to na období dvou let po roce, na který se sestavuje rozpočet. Ekonomika a politika státu se dynamicky vyvíjí, dochází k neočekávaným událostem a sestavování rozpočtového výhledu na dobu delší jak dva roky, mi přijde částečně jako ztráta času a město je nuceno pracovat také s vyšším rizikem a nejistotou. Toto riziko a nejistota by se dále daly snížit častější aktualizací rozpočtového výhledu v souvislosti s prováděnými změnami v rozpočtu, tzn. upravovat rozpočtový výhled současně s úpravami v rozpočtu a tím si ušetřit práci na konci rozpočtového období.

Z důvodu vysokých sald kapitálového rozpočtu během sledovaného období bych doporučila sestavit vlastní plán kapitálových výdajů tak, aby se vycházelo ze schváleného plánu investičních akcí, který by měl obsahovat podrobné informace o finanční náročnosti jednotlivých akcí, době jejich trvání při respektování priorit stanovených zastupitelstvem města. Důležité je uvědomit si, že není vhodné plánovat více finančně náročných projektů v stejném časovém období, jelikož by to mohlo mít negativní dopad na celkovou finanční stabilitu města. Při plánování rozsáhlejších a finančně náročnějších investičních akcí může být počítáno také se zapojením ušetřených prostředků z minulých let, získaných dotací, či vytvořených účelových rezerv, avšak za předpokladu, že by vždy měla být na bankovním účtu města ponechána finanční rezerva. Samozřejmě na první pohled je lepší investiční záměry

realizovat z vlastních prostředků a město zbytečně nezatěžovat úvěry a úroky, ale na druhou stranu by se mělo zvážit, jestli je výhodnější využít kapitál vlastní či cizí.

V rámci vlastního vyhodnocování plnění kapitálového rozpočtu by mělo být také posouzeno, jakým způsobem byly použity kapitálové příjmy. Navrhovala bych, aby se město drželo strategie, kdy jsou kapitálové příjmy využity jako zdroj kapitálových výdajů a rozhodně by neměly být použity k pokrytí výdajů běžných. K tomuto účelu je vhodné použít tzv. ukazatel uplatnění kapitálových příjmů.

Město Prostějov ve všech sledovaných obdobích vykazuje téměř nulovou dluhovou službu, ale do budoucna bych doporučila využití i jiných ukazatelů finanční analýzy, které posuzují zadluženost a to na základě vlastních výpočtů a vyhodnocení zkušenými zaměstnanci finančního odboru. Jako např. ukazatel schopnosti úhrady dluhu, který by bylo vhodné využít při úvěrovém zadlužení nebo ukazatel dluhové kapacity, který vypovídá o výši prostředků, které má město k dispozici na splácení ročních splátek dluhu a jeho příslušenství.

Mezi další doporučení pro město Prostějov bych v rámci návrhu optimálního systému finančního řízení zařadila využití tzv. plánu pokladního plnění. Tento plán slouží ke zkvalitnění řízení peněžních toků rozpočtového období a jeho přesné využití je popsáno v teoretické části této diplomové práce. Plán by byl především užitečný pro orientaci o výši rezerv, či disponibilních finančních prostředků na bankovním účtu a tím také poskytoval informace pro zajištění neustále likvidity města.

Dle mého názoru zapracováním výše uvedených navrhovaných úprav do stávajícího systému finančního řízení města Prostějov by takto upravený systém finančního řízení města mohl být považován za vylepšený.

Tabulka 14 shrnuje navrhované úpravy systému finančního řízení města Prostějov.

Tab. 14 Shrnutí navrhovaných úprav systému finančního řízení města Prostějov (vlastní zpracování)

NÁVRH	DŮVOD	DŮSLEDEK
Zvýšená pozornost při sestavování rozpočtového výhledu	Rozpočet po úpravách se velice liší od rozpočtového výhledu vztahující se na dané rozpočtové období	Zkvalitnění provázanosti mezi rozpočtovým výhledem a rozpočtem
Zvýšená pozornost při plánování daňových příjmů a přijatých dotací	Nelze je příliš ovlivnit a tím je značně omezena možnost jak krátkodobého, tak dlouhodobého plánování a odhadování předpokládaných příjmů	Kvalitnější předpověď celkových příjmů
Sestavení a vyhodnocení kapitálového rozpočtu	Kapitálové příjmy nestačily ke krytí kapitálových výdajů a tím byl každoročně vytvořen kapitálový deficit	Přesnější plánování kapitálových příjmů a výdajů, aby díky deficitu případně nedocházelo k zadlužování města
Rozpočtový výhled sestavovaný na dva roky	Čím je delší sestavovaný rozpočtový výhled, tím vyšší je nejistota a riziko vzniku většího počtu změn a událostí, které může ovlivnit finanční řízení	Jednodušší a přesnější sestavení rozpočtového výhledu
Častější aktualizace rozpočtového výhledu	Snížení rizika a nejistoty vzniku většího počtu změn a událostí, které může ovlivnit finanční řízení	Snížení náročnosti při aktualizaci výhledu na konci rozpočtového období
Vlastní plán kapitálových výdajů	Vysoká salda kapitálového rozpočtu	Zkvalitnění finančního řízení města a plánování kapitálového rozpočtu
Vlastní propočty a vyhodnocení ukazatelů zadluženosti	Posouzení zadluženosti přímo odbory města	Zkvalitnění finančního řízení města
Plán pokladního plnění	Užitečnost pro orientaci o výši rezerv, či disponibilních finančních prostředcích na bankovním účtu	Zkvalitnění řízení peněžních toků rozpočtového období tím a také poskytování informací pro zajištění neustálé likvidity města

6 NÁVRH ROZPOČTOVÉHO VÝHLEDU MĚSTA PROSTĚJOV NA OBDOBÍ 2013-2014

Hlavním důvodem zpracování mých vlastních návrhů na zdokonalení finančního řízení města Prostějov je vytvoření návrhu rozpočtového výhledu města pro období 2013-2014, na který má doporučení budou aplikována. Především bude vytvořena jeho nová struktura, která umožní odděleně pozorovat vývoj běžného a kapitálového rozpočtu, sestaven plán financování, který blíže specifikuje využití celkového přebytku či krytí vzniklého deficitu a budou nastíněny strategické stavební investiční akce plánované na období let 2013-2014. I když existují určitá omezení, která se týkají schválených rozvojových dokumentů města, a tudíž z nich není možné vycházet při plánování, budou díky plánovaným stavebním investičním akcím nastíněny kapitálové výdaje. Další investiční akce města Prostějov jsou projednávány postupně během roku, a proto je možné tyto akce zahrnout do rozpočtového výhledu až po jejich schválení orgány města Prostějov.

Při vlastní predikci předpokládaných hodnot jsem se rozhodla použít, především z opatrnosti, tzv. pesimističtější variantu rozpočtového výhledu. Dále předpokládám, že na základě mnou navrhované častější aktualizaci rozpočtového výhledu by tento dokument měl být postupně upravován v závislosti na skutečném vývoji během období 2013-2014.

Při plánování běžných příjmů a výdajů jsem se snažila o vyrovnanou předpověď a opírala jsem se především o vývoj z předchozích let.

Při sestavování rozpočtového výhledu jsem vycházela z následujících dokumentů a údajů:

- návrh rozpočtu na rok 2012,
- rozpočty za období 2010-2011,
- střednědobý rozpočtový výhled pro období 2011-2013,
- plán strategických stavebních investičních akcí (Příloha V).

Návrh rozpočtu města Prostějova pro rok 2012 byl sestaven v souladu s usnesením Rady města Prostějova dne 30. 8. 2011 a vychází ze schváleného střednědobého rozpočtového výhledu pro roky 2011-2013. Návrh rozpočtu je sestaven za rozpočtové období běžného roku 2012 relativně jako schodkový, ve své podstatě však jako vyrovnaný, protože schodek je řešen zapojením rezerv města uložených v trvalých peněžních fondech.

Návrh rozpočtového výhledu pro roky 2013 a 2014 vychází z dosavadního vývoje finančního řízení města Prostějov a ze zveřejněného návrhu rozpočtu města Prostějov na rok 2012. Jelikož jsem stanovila sestavení pesimistické varianty rozpočtového výhledu, dochází k plánování téměř stejné výše příjmů, ale k mírnému nárůstu výdajů. Co se tedy týče příjmové strany, daňové příjmy mají za sledované období nepravidelný vývoj a z důvodu této nepravidelnosti a také z opatrnosti jsem stanovila meziroční růst o 1%. Stejně tempo růstu je stanoveno pro neinvestiční dotace. Nedaňové příjmy se v každém roce snížily o cca 9% a tento trend vývoje bude tedy v rozpočtovém výhledu pokračovat. Investiční dotace jsou administrovány a chodí městu v průběhu rozpočtového roku, proto jsou v návrhu na rok 2012 a v rozpočtovém výhledu na období 2013-2014 nulové. Stejně tak jsou nulové kapitálové příjmy, jelikož jsou nárazové a pravidelně se neopakují, nelze je odhadnout na základě předchozího vývoje Odbor rozvoje a investic Magistrátu města Prostějov mi poskytl předběžný plán stavebních investičních akcí pro období 2013-2014, který je rozepsán v příloze V. Tento plán ale není konečný, proto je do kapitálových výdajů v navrhovaném rozpočtovém výhledu i s menší rezervou pouze orientačně nastíněn a je nutné po schválení investičních akcí tyto výdaje v rozpočtovém výhledu aktualizovat. Běžné výdaje jsou v rámci pesimistické varianty stanoveny s mírným meziročním růstem, a to o 3% i přes jejich klesající trend. Výsledná salda navrhnutého rozpočtového výhledu jsou přebytková, ale je nutné počítat s pravděpodobným vznikem deficitu kapitálového rozpočtu, který byl v pozorovaném období každoročně. Proto navrhuji převést část přebytku hospodaření do trvalých peněžních fondů města a zbytek přebytku využít na tvorbu rezervy na pokrytí případného deficitu kapitálového rozpočtu.

Tabulka 15 obsahuje kromě údajů vlastního návrhu rozpočtového výhledu města Prostějov na období 2013-2014 také plnění rozpočtu za roky 2010 a 2011 a návrh rozpočtu na rok 2012 zveřejněný městem Prostějov. V tabulce 16 je rozepsáno navrhované rozdělení přebytku rozpočtu do trvalých peněžních fondů města Prostějov a tvorba rezervy na pokrytí deficitu kapitálového rozpočtu. Úhrada splátky půjčky v hodnotě 1 012 tis. Kč od Státního fondu životního prostředí ČR je na kanalizaci Vrahovice – Čechůvky.

Tab. 15 Návrh rozpočtového výhledu města Prostějov na období 2013-2014 (ARIS web 2009/ÚFIS 2010, 2011, vlastní zpracování)

V tis. Kč	SP 2010	SP 2011	NR 2012	RV 2013	RV 2014
Daňové příjmy	537 026,74	498 922,87	511 439	516 553	521 718
Nedaňové příjmy	122 939,65	111 536,04	101 109,88	92 058	81 302
Neinvestiční dotace	385 166,85	369 138,27	59 662,2	60 258	60 860
Příjmy BR	1 045 133,24	979 597,18	672 211,08	668 869	663 880
Kapitálové příjmy	86 551,94	46 343,85	30 020	0	0
Investiční dotace	54 637	40 728	0	0	0
Příjmy KR	141 188,94	87 017,85	30 020		
Příjmy celkem	1 186 322,13	1 066 669,09	702 231,08	668 869	663 880
Běžné výdaje	900 401,13	847 452,38	597 759,3	615 691	634 162
Kapitálové výdaje	233 522,87	240 637,45	153 269	0 (145 000)	0 (145 000)
Výdaje celkem	1 133 924	1 088 089,83	751 028,3	615 691	634 162
Saldo BR	144 732,11	132 144,8	74 451,78	53 178	29 718
Saldo KR	-92 333,93	-153 619,6	-123 249	0	0
Saldo rozpočtu	52 398,08	-21 420,74	-48 797,22	53 178	29 718
Financování	-52 398,08	21 420,74	48 797,22	-53 178	-29 718

Tab. 16 Návrh vývoje financování a tvorby trvalých peněžních fondů města (vlastní zpracování)

V tis. Kč	2013	2014
Fond národního domu	-1 000	-1 000
Fond městských lázní	-1 000	-1 000
Fond městských hřbitovů	-1 000	-1 000
Fond reinvestic nájemného	-1 394	-1 394
Úhrada splátek půjčených prostředků	-1 012	-1 012
Tvorba rezervy na pokrytí kapitálového deficitu	-47 772	-24 312
Financování celkem	-53 178	-29 718

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce je posouzení dosavadního systému finančního řízení města Prostějov a na základě zjištěných skutečností navrhnout úpravy v systému finančního řízení města, aby se dal považovat za vylepšený.

Teoretická část nejprve charakterizuje obecní zřízení v České republice a věnuje se problematice jejího finančního hospodaření a dále jsou vymezeny a blíže popsány nástroje, které mohou být v rámci finančního řízení využívány. V praktické části jsem se nejdříve zaměřila na vývoj stávajícího systému finančního řízení, tzn. porovnání střednědobého rozpočtového výhledu se schválenými rozpočty, s rozpočty po úpravách a skutečným plněním rozpočtů. Dále byla provedena podrobnější analýza příjmů a výdajů jednotlivých let a na základě zjištěných skutečností jsem se snažila odhalit možné rizikové faktory a především zjistit účinnost a kvalitu využívání finančních nástrojů města Prostějov. V závěru práce je vypracován návrh na zdokonalení systému finančního řízení a sestaven rozpočtový výhled města Prostějov.

Rozpočtový výhled města Prostějov je pomocným nástrojem územního samosprávného celku a sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 3 roky následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Mnou navrhnutý rozpočtový výhled je sestaven na dva roky a obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích a běžném a kapitálovém rozpočtu. Každoročně dochází k aktualizaci rozpočtového výhledu a jeho současného prodlužování vždy o jeden další kalendářní rok a je začleněn do procesu tvorby rozpočtu města Prostějov. Jako nástroj finančního řízení města by měl být sestavován podrobněji a kvalitněji, aby jej město mohlo využívat jak k dlouhodobému tak ke krátkodobému plánování a také by bylo přínosné, sestavovat rozpočtový výhled jak dle kapitol, tak dle druhového členění.

Sestavený rozpočet na dané rozpočtové období je základním nástrojem finančního řízení města Prostějov a provedené analýzy v této diplomové práci jsou zaměřeny právě na rozpočet a jeho vývoj během období 2009-2011 a také na podrobnější popsání bilance příjmů a výdajů příslušného rozpočtového období. Analyzováním rozpočtového výhledu a rozpočtů jednotlivých rozpočtových období jsou odhadnuty rizikové faktory, které mohou negativně ovlivňovat finanční řízení a hospodaření města Prostějov.

Při finančním řízení města je možné a také vhodné používat ukazatele finanční analýzy. Kromě používání ukazatele dluhové služby, jako ukazatele zadluženosti, bych doporučila vlastní výpočty a vyhodnocení ukazatele schopnosti úhrady dluhu či ukazatele dluhové kapacity, které pomohou lépe řídit zadluženost.

Na základě provedených analýz dosavadního systému finančního řízení města Prostějov včetně vymezení rizikových faktorů se můj vlastní návrh na jeho optimalizaci zaměřuje především na oblast finančního plánování a využívání nástrojů finančního řízení města, tj. rozpočtu a rozpočtového výhledu. Pro zkvalitnění řízení peněžních toků doporučuji začít využívat další pomocný nástroj, tzv. plán pokladního plnění, který je především užitečný pro orientaci o výši rezerv, či disponibilních finančních prostředků na bankovním účtu a tím také poskytuje informace pro zajištění neustále likvidity města.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace

HRABALOVÁ, Simona, 2004. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-3356-8.

MARKOVÁ, Hana, 2000. *Finance obcí, měst a krajů*. 1. vyd. Praha: Orac. ISBN 80-86199-23-1.

MUSGRAVE, Richard Abel a Peggy Brewer MUSGRAVE, 1994. *Veřejné finance v teorii a praxi*. 1. vyd. Praha: Management Press. ISBN 80-85603-76-4.

OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK, 2010. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3228-2.

PEKOVÁ, Jitka, 2004. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press. ISBN 80-7261-086-4.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2012. *Veřejný sektor - řízení a financování*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-936-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktual. a rozš. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2789-9.

REKTOŘÍK, Jaroslav a Jan ŠELEŠOVSKÝ, 2002. *Jak řídit kraj, město a obec. II. díl - Finance, rozpočty, účetnictví, veřejná kontrola*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně. ISBN 80-210-2955-5.

REKTOŘÍK, Jaroslav, 2007. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-29-3.

TOTH, Petr, 1998. *Ekonomika měst a obcí*. 1. vyd. Praha: VŠE. ISBN 8070796936.

2008. *Řízení obcí I*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing. ISBN 978-80-86946-76-41.

Internetové zdroje

Český statistický úřad: *Regionální údaje* [online]. 2013 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z [www: <http://www.czso.cz/>](http://www.czso.cz/).

Deník veřejné správy: Finanční kontrola ve veřejné správě [online]. 2003 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z www: <<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=5423785>>.

Deník veřejné správy: Využívání rozpočtových výhledů [online]. 2006 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z www <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6206183&hledej=rozpo%EDtov%FD+v%FDhled>>.

Město Prostějov [online]. 2013 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z www: <<http://www.mestopv.cz/>>.

Ministerstvo financí ČR: ARIS web. [online]. 2009 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z www: <<http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/aris/iarisorg/index.pl>>.

Ministerstvo financí ČR: Monitoring hospodaření obcí. [online]. 2011 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_monitoring_hospodareni_obci_43889.html>.

Ministerstvo financí ČR: ÚFIS. [online]. 2010, 2011 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z www: <<http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisorg/index.pl>>.

Organizační řád Magistrátu města Prostějova na rok 2013 [online]. 2013 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z www: <http://www.prostejov.eu/cz/obcan/magistrat/vyhlascky_mesta/vnitri-smernice/organizacni-rad-magistratu-mesta-prostejova-rok-2012.html>.

Správní juristic: Samostatná a přenesená působnost obce [online]. 2002 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z www: <<http://spravni.juristic.cz/154292/clanek/spravni2.html>>.

Ostatní zdroje

Interní materiály města Prostějov.

Vyhláška Ministerstva financí ČR č.323/2002Sb., o rozpočtové skladbě, v platném znění.

Zákon č.565/1990Sb., o místních poplatcích, v platném znění.

Zákon č.1/1993Sb., Ústava České republiky.

Zákon č.128/2000Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění.

Zákon č.243/2000Sb., o rozpočtovém určení výnosu daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), v platném znění.

Zákon č.250/2000Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

Zákon č.320/2001Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), v platném znění.

Zákon č.323/2002Sb., o rozpočtové skladbě, v platném znění.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ARIS Automatický rozpočtový informační systém

ČR Česká republika

DPFO daň z příjmu fyzických osob

DPPO daň z příjmu právnických osob

DPH daň z přidané hodnoty

MPO Ministerstvo průmyslu a obchodu

RV rozpočtový výhled

RVA rozpočtový výhled aktualizovaný

SP skutečné plnění rozpočtu

SR schválený rozpočet

SRU schválený rozpočet po úpravách

ÚFIS Systém finančních a účetních informací státu

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1 Srovnání tříd příjmů a výdajů upraveného rozpočtu a skutečného plnění pro rok 2009 (ARISweb 2009, vlastní zpracování)</i>	<i>48</i>
<i>Graf 2 Struktura příjmů rozpočtu v roce 2009 (ARIS web2009/vlastní zpracování)</i>	<i>49</i>
<i>Graf 3 Srovnání schváleného rozpočtu, schváleného rozpočtu po úpravách a skutečného plnění kapitálových příjmů ve vztahu ke kapitálovým výdajům v roce 2009 v tis. Kč (ARIS web 2009, vlastní zpracování)</i>	<i>51</i>
<i>Graf 4 Srovnání tříd příjmů a výdajů upraveného rozpočtu a skutečného plnění pro rok 2010 (ÚFIS 2010, vlastní zpracování)</i>	<i>52</i>
<i>Graf 5 Struktura příjmů rozpočtu v roce 2010 (ÚFIS 2010, vlastní zpracování)</i>	<i>53</i>
<i>Graf 6 Srovnání schváleného rozpočtu, schváleného rozpočtu po úpravách a skutečného plnění kapitálových příjmů ve vztahu ke kapitálovým výdajům v roce 2010 v tis. Kč (ÚFIS 2010, vlastní zpracování)</i>	<i>55</i>
<i>Graf 7 Srovnání tříd příjmů a výdajů upraveného rozpočtu a skutečného plnění pro rok 2011 (ÚFIS 2011, vlastní zpracování)</i>	<i>56</i>
<i>Graf 8 Struktura příjmů rozpočtu v roce 2011 (ÚFIS 2011, vlastní zpracování)</i>	<i>57</i>
<i>Graf 9 Srovnání schváleného rozpočtu, schváleného rozpočtu po úpravách a skutečného plnění kapitálových příjmů ve vztahu ke kapitálovým výdajům v roce 2011 v tis. Kč (ÚFIS 2011, vlastní zpracování)</i>	<i>58</i>

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Příjmy rozpočtu obce (Peková, 2004)</i>	22
<i>Obr. 2 Výdaje rozpočtu obce (Peková, 2004)</i>	25
<i>Obr. 3 Schéma rozpočtového procesu (Rektořík, 2002)</i>	35
<i>Obr. 4 Znak Prostějova</i>	38

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 Vývoj počtu obyvatel města Prostějov a prostějovského okresu v letech 2001-2011 (ČSÚ, 2013, vlastní zpracování)</i>	<i>39</i>
<i>Tab. 2 Střednědobý rozpočtový výhled 2009- 2011v tis. Kč (interní materiály města Prostějov, vlastní zpracování)</i>	<i>41</i>
<i>Tab. 3 Porovnání údajů schválených rozpočtů a rozpočtů po úpravách města Prostějov v období 2009-2011 v tis. Kč (ARIS web 2009/ÚFIS 2010,2011, vlastní zpracování)</i>	<i>43</i>
<i>Tab. 4 Porovnání údajů rozpočtového výhledu a skutečně schválených rozpočtů města Prostějov v období 2009-2011v tis. Kč (ARIS web 2009/ÚFIS 2010, 2011 a interní materiály města Prostějov, vlastní zpracování).....</i>	<i>43</i>
<i>Tab. 5 Porovnání údajů aktualizovaného rozpočtového výhledu a skutečně schválených rozpočtů města Prostějov v období 2009-2011 v tis. Kč (ARIS web 2009/ÚFIS 2010,2011 a interní materiály města Prostějov, vlastní zpracování)</i>	<i>44</i>
<i>Tab. 6 Porovnání údajů schválených upravených rozpočtů a skutečného plnění rozpočtů města Prostějov v období 2009-2011v tis. Kč (ARIS web 2009/ÚFIS 2010, 2011, vlastní zpracování)</i>	<i>45</i>
<i>Tab. 7 Investiční a neinvestiční dotace za rok 2009 v tis. Kč (ARIS web 2009, vlastní zpracování)</i>	<i>49</i>
<i>Tab. 8 Investiční a neinvestiční dotace za rok 2010 v tis. Kč (ÚFIS 2010, vlastní zpracování)</i>	<i>53</i>
<i>Tab. 9 Investiční a neinvestiční dotace za rok 2011 v tis. Kč (ÚFIS 2011, vlastní zpracování)</i>	<i>57</i>
<i>Tab. 10 Vývoj ukazatele dluhové služby města Prostějov v letech 2009 až 2011 v tis. Kč (ARIS web 2009/ÚFIS 2010, 2011, vlastní zpracování)</i>	<i>60</i>
<i>Tab. 11 Běžná likvidita v tis. Kč (ARIS web 2009/ÚFIS 2010, 2011, vlastní zpracování)</i>	<i>61</i>
<i>Tab. 12 Podíl cizích zdrojů na celkových aktivech (ARIS web 2009/ÚFIS 2010, 2011, vlastní zpracování)</i>	<i>61</i>
<i>Tab. 13 Provozní přebytek v tis. Kč (ARIS web 2009/ÚFIS 2010, 2011, vlastní zpracování)</i>	<i>62</i>
<i>Tab. 14 Shrnutí navrhovaných úprav systému finančního řízení města Prostějov (vlastní zpracování)</i>	<i>66</i>

<i>Tab. 15 Návrh rozpočtového výhledu města Prostějov na období 2013-2014 (ARIS web 2009/ÚFIS 2010, 2011, vlastní zpracování)</i>	<i>69</i>
<i>Tab. 16 Návrh vývoje financování a tvorby trvalých peněžních fondů města (vlastní zpracování)</i>	<i>69</i>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Rozpočet dle kapitol 2009

Příloha P II: Rozpočet dle kapitol 2010

Příloha P III: Rozpočet dle kapitol 2011

Příloha P IV: Shrnutí srovnání střednědobého výhledu, schváleného rozpočtu a rozpočtu po úpravách pro období 2009-2011

Příloha P V: Strategické stavební investiční akce plánované na období let 2013 - 2014

PŘÍLOHA P I: ROZPOČET DLE KAPITOL 2009

Vyhodnocení rozpočtu města Prostějova za období 1.1. - 31.12.2009 v tis. Kč dle kapitol s konsolidací						
Kapitola	Název	RS	RU	Čerpání	Č/RS %	Č/RU %
10	Kancelář starosty	210,00	270,00	203,88	97,09	75,51
11	Správa a zabezpečení	95,00	1 219,77	1 346,61	1 417,48	110,40
12	Krizové řízení	0,00	263,61	263,61	0,00	100,00
13	Městská policie	1 522,00	1 898,00	1 635,81	107,48	86,19
14	Právní a personální	0,00	1 303,20	1 303,20	0,00	100,00
15	Informační technologie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	Občanské záležitosti	6 000,00	10 500,00	12 204,53	203,41	116,23
19	DUHA KK u hradeb	0,00	3 049,93	2 719,21	0,00	89,16
20	Školství a kultura	2 610,00	10 390,81	10 328,53	395,73	99,40
21	Sociální věci	265 713,00	293 688,58	291 782,08	109,81	99,35
30	Obecní živnostenský úřad	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
40	Životní prostředí	214,00	1 166,00	1 259,76	588,67	108,04
41	Doprava	12 015,00	12 198,82	11 401,91	94,90	93,47
50	Správa majetku města	68 869,21	178 286,79	182 779,21	265,40	102,52
60	Rozvoj a investice	15,00	67 283,95	67 268,95	448 459,67	99,98
61	Stavební úřad	0,00	0,00	35,70	0,00	0,00
70	Finanční	650 344,10	652 623,27	570 138,55	87,67	87,36
71	Sociální fond	255,00	255,00	288,61	113,18	113,18
90	Komunální služby	6 498,00	8 346,48	10 909,98	167,90	130,71
91	Správa bytů a nebytových prostor	92 834,00	84 473,00	73 831,61	79,53	87,40
Příjmy celkem		1 107 194,31	1 327 217,21	1 239 701,75	111,97	93,41
Kapitola	Název	RS	RU	Čerpání	Č/RS %	Č/RU %
10	Kancelář starosty	9 732,25	9 839,45	9 212,97	94,66	93,63
11	Správa a zabezpečení	23 878,00	27 083,01	26 958,32	112,90	99,54
12	Krizové řízení	2 525,00	2 647,61	2 300,74	91,12	86,90
13	Městská policie	33 627,70	34 474,17	32 809,32	97,57	95,17
14	Právní a personální	127 826,00	140 789,35	129 819,31	101,56	92,21
15	Informační technologie	17 074,14	17 354,84	17 328,66	101,49	99,85
16	Občanské záležitosti	1 500,00	3 294,19	3 762,97	250,86	114,23
19	DUHA KK u hradeb	0,00	3 392,87	2 656,51	0,00	78,30
20	Školství a kultura	84 313,00	95 119,88	91 929,60	109,03	96,65
21	Sociální věci	269 664,00	289 281,83	285 054,88	105,71	98,54
30	Obecní živnostenský úřad	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
40	Životní prostředí	2 435,00	4 672,00	4 388,76	180,24	93,94
41	Doprava	18 560,00	18 659,36	18 650,17	100,49	99,95
50	Správa majetku města	20 307,88	42 536,19	40 715,16	200,49	95,72
60	Rozvoj a investice	163 607,00	370 870,67	327 918,42	200,43	88,42
61	Stavební úřad	2 150,00	3 201,32	1 423,58	66,21	44,47
70	Finanční	119 209,24	87 192,06	87 612,06	73,49	100,48
71	Sociální fond	3 340,00	3 522,44	2 818,34	84,38	80,01
90	Komunální služby	132 421,00	144 656,64	142 685,55	107,75	98,64
91	Správa bytů a nebytových prostor	70 230,00	66 171,73	64 737,52	92,18	97,83
Výdaje celkem		1 102 400,21	1 364 759,61	1 292 782,86	117,27	94,73
Kapitola	Název	RS	RU	Čerpání	Č/RS %	Č/RU %
Saldo příjmů a výdajů		4 794,10	-37 542,40	-53 081,11	-1 107,22	141,39
Kapitola	Název	RS	RU	Čerpání	Č/RS %	Č/RU %
Financování celkem		-4 794,10	37 542,40	53 081,11	-1 107,22	141,39

PŘÍLOHA P II: ROZPOČET DLE KAPITOL 2010

Vyhodnocení plnění rozpočtu města Prostějova za období 1.1. - 31.12.2010 v tis. Kč dle kapitol s konsolidací						
Kapitola	Název	RS	RU	Čerpání	Č/RS %	Č/RU %
10	Kancelář starosty	210,00	320,00	731,79	348,47	228,68
11	Správa a zabezpečení	62,00	3 024,15	3 193,36	5 150,57	105,60
12	Krizové řízení	0,00	210,19	211,03	0,00	100,40
13	Městská policie	1 422,00	1 522,00	1 107,05	77,85	72,74
14	Právní a personální	0,00	3 205,52	3 205,52	0,00	100,00
15	Informační technologie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	Občanské záležitosti	4 500,00	6 900,00	5 027,58	111,72	72,86
19	DUHA KK u hradeb	4 415,00	5 349,00	3 932,07	89,06	73,51
20	Školství a kultura	2 000,00	12 338,04	12 452,76	622,64	100,93
21	Sociální věci	266 023,00	297 266,88	297 298,33	111,76	100,01
30	Obecní živnostenský úřad	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00
40	Životní prostředí	215,00	836,49	1 221,66	568,22	146,05
41	Doprava	12 015,00	12 378,66	10 405,78	86,61	84,06
50	Správa majetku města	46 512,65	80 062,20	86 551,75	186,08	108,11
60	Rozvoj a investice	15,00	53 745,99	53 775,40	358 502,68	100,05
61	Stavební úřad	0,00	0,00	57,60	0,00	0,00
70	Finanční	569 878,80	587 227,57	627 525,27	110,12	106,86
71	Sociální fond	260,00	260,00	291,70	112,19	112,19
90	Komunální služby	6 640,00	7 368,83	10 688,37	160,97	145,05
91	Správa bytů a nebytových prostor	74 476,00	74 476,00	68 645,10	92,17	92,17
Příjmy celkem		988 644,45	1 146 491,52	1 186 322,13	119,99	103,47
Kapitola	Název	RS	RU	Čerpání	Č/RS %	Č/RU %
10	Kancelář starosty	9 398,10	10 001,89	9 018,73	95,96	90,17
11	Správa a zabezpečení	26 898,00	38 672,69	36 077,04	134,13	93,29
12	Krizové řízení	2 177,00	2 142,19	1 725,70	79,27	80,56
13	Městská policie	32 870,20	32 685,20	31 851,65	96,90	97,45
14	Právní a personální	139 565,66	151 782,26	135 629,96	97,18	89,36
15	Informační technologie	15 254,00	15 837,13	14 943,36	97,96	94,36
16	Občanské záležitosti	650,00	2 550,00	1 431,96	220,30	56,16
19	DUHA KK u hradeb	6 472,00	6 780,00	5 090,86	78,66	75,09
20	Školství a kultura	69 589,00	84 591,08	84 330,57	121,18	99,69
21	Sociální věci	269 913,50	292 489,59	289 899,95	107,40	99,11
30	Obecní živnostenský úřad	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
40	Životní prostředí	2 995,00	3 991,49	3 924,02	131,02	98,31
41	Doprava	18 306,00	18 698,66	18 692,40	102,11	99,97
50	Správa majetku města	16 772,50	28 476,72	25 844,56	154,09	90,76
60	Rozvoj a investice	123 174,00	199 822,40	184 433,41	149,73	92,30
61	Stavební úřad	2 235,00	3 279,95	1 334,40	59,70	40,68
70	Finanční	121 989,23	69 141,03	98 919,24	81,09	143,07
71	Sociální fond	3 123,00	3 435,71	2 713,24	86,88	78,97
90	Komunální služby	131 829,20	136 315,38	133 521,64	101,28	97,95
91	Správa bytů a nebytových prostor	55 682,00	55 682,00	54 541,33	97,95	97,95
Výdaje celkem		1 048 893,39	1 156 375,37	1 133 924,00	108,11	98,06
Kapitola	Název	RS	RU	Čerpání	Č/RS %	Č/RU %
Saldo příjmů a výdajů		-60 248,94	-9 883,85	52 398,13	-86,97	-530,14
Kapitola	Název	RS	RU	Čerpání	Č/RS %	Č/RU %
Financování celkem		60 248,94	9 883,85	-52 398,13	-86,97	-530,14

PŘÍLOHA P III: ROZPOČET DLE KAPITOL 2011

Vyhodnocení plnění rozpočtu města Prostějova za období 1.1. - 31.12.2011 v tis. Kč dle kapitol s konsolidací						
Kapitola	Název	RS	RU	Čerpání	Č/RS %	Č/RU %
10	Kancelář starosty	221,00	321,00	411,31	186,11	128,13
11	Správa a zabezpečení	62,00	566,89	577,08	930,77	101,80
12	Krizové řízení	0,00	154,78	155,94	0,00	100,75
13	Městská policie	1 222,00	1 780,56	1 373,85	112,43	77,16
14	Kancelář tajemníka	0,00	4 005,62	4 005,62	0,00	100,00
15	Informační technologie	0,00	1 292,85	0,00	0,00	0,00
16	Občanské záležitosti	4 000,00	3 324,10	3 993,17	99,83	120,13
19	DUHA KK u hradeb	3 850,00	4 676,72	4 774,21	124,01	102,08
20	Školství, kultura a sport	2 000,00	14 857,25	14 906,11	745,31	100,33
21	Sociální věci	257 023,00	291 108,32	291 074,14	113,25	99,99
30	Obecní živnostenský úřad	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00
40	Životní prostředí	415,00	846,13	1 489,28	358,86	176,01
41	Doprava	10 515,00	10 515,00	10 309,36	98,04	98,04
50	Správa a nakládání s majetkem města	54 038,10	55 107,03	69 381,29	128,39	125,90
60	Rozvoj a investice	15,00	37 284,57	37 362,08	249 080,55	100,21
61	Stavební úřad	0,00	3 042,50	3 048,00	0,00	100,18
70	Finanční	578 107,20	561 498,70	553 856,21	95,81	98,64
71	Sociální fond	260,00	260,00	311,84	119,94	119,94
90	Správa a údržba majetku města	8 548,00	5 552,78	6 867,33	80,34	123,67
91	Správa bytů a nebytových prostor	69 963,30	69 963,30	62 772,26	89,72	89,72
Příjmy celkem		990 239,60	1 066 158,08	1 066 669,09	107,72	100,05
Kapitola	Název	RS	RU	Čerpání	Č/RS %	Č/RU %
10	Kancelář starosty	8 839,94	9 369,05	8 931,18	101,03	95,33
11	Správa a zabezpečení	24 193,00	26 452,97	23 436,45	96,87	88,60
12	Krizové řízení	2 017,30	3 846,08	3 396,25	168,36	88,30
13	Městská policie	34 200,70	34 445,70	33 189,00	97,04	96,35
14	Kancelář tajemníka	141 283,66	152 871,69	137 701,73	97,46	90,08
15	Informační technologie	14 190,60	16 558,60	13 451,55	94,79	81,24
16	Občanské záležitosti	1 171,00	171,00	129,60	11,07	75,79
19	DUHA KK u hradeb	6 554,80	5 580,40	5 434,78	82,91	97,39
20	Školství, kultura a sport	71 657,21	88 245,94	88 151,69	123,02	99,89
21	Sociální věci	260 948,64	285 768,95	283 654,72	108,70	99,26
30	Obecní živnostenský úřad	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
40	Životní prostředí	2 608,50	3 785,63	3 102,32	118,93	81,95
41	Doprava	18 479,00	18 689,00	18 687,93	101,13	99,99
50	Správa a nakládání s majetkem města	21 071,24	29 169,48	25 219,56	119,69	86,46
60	Rozvoj a investice	130 121,60	231 439,81	198 190,32	152,31	85,63
61	Stavební úřad	4 426,50	6 439,00	3 296,11	74,46	51,19
70	Finanční	121 702,23	72 929,21	64 403,51	52,92	88,31
71	Sociální fond	3 072,70	3 266,87	2 692,73	87,63	82,43
90	Správa a údržba majetku města	126 093,48	128 633,23	123 251,19	97,75	95,82
91	Správa bytů a nebytových prostor	55 103,80	55 103,80	51 769,21	93,95	93,95
Výdaje celkem		1 047 735,90	1 172 766,40	1 088 089,83	103,85	92,78
Kapitola	Název	RS	RU	Čerpání	Č/RS %	Č/RU %
Saldo příjmů a výdajů		-57 496,30	-106 608,32	-21 420,74	37,26	20,09
Kapitola	Název	RS	RU	Čerpání	Č/RS %	Č/RU %
Financování celkem		57 496,30	106 608,32	21 420,74	37,26	20,09

P IV: SHRNUTÍ SROVNÁNÍ STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU, SCHVÁLENÉHO ROZPOČTU A ROZPOČTU PO ÚPRAVÁCH PRO OBDOBÍ 2009-2011

Příloha shrnuje porovnání rozpočtového výhledu se schváleným rozpočtem a s rozpočtem po úpravách. V jednotlivých letech popisuje největší vzniklé rozdíly v příjmech a výdajích a co tyto skutečnosti způsobilo.

2009

Srovnání výhledu se schváleným rozpočtem:

- v oblasti příjmů, snížením částky o 56.749.500,- Kč, z hodnoty 1.163.943.810,- Kč na hodnotu 1.107.194.310,- Kč (přijaté transfery ze SR ČR v rámci tzv. souhrnného dotačního vztahu; úprava dávek soc. péče, dávek v hmotné nouzi a výplaty příspěvku na péči, úprava příspěvku na výkon státní správy, úprava dotace na školství),
- v oblasti výdajů, snížením částky o 56.648.000,- Kč, z hodnoty 1.159.048.210,- Kč na hodnotu 1.102.400.210,- Kč (běžné výdaje v důsledku úpravy dávek soc. péče, dávek v hmotné nouzi a výplat příspěvku na péči, úpravy příspěvku na výkon státní správy, úpravy dotace na školství).

Srovnání výhledu s rozpočtem po úpravách:

- v oblasti příjmů, navýšením částky o 220.022.895,33 Kč, z hodnoty 1.107.194.310,- Kč na hodnotu 1.327.217.205,33 Kč (nedaňové příjmy o 3.558.037,04 Kč; kapitálové příjmy o 108.496.677,- Kč; přijaté transfery o 107.968.181,29 Kč),
- v oblasti výdajů, navýšením částky o 262.359.397,65 Kč, z hodnoty 1.102.400.210,- Kč na hodnotu 1.364.759.607,65 Kč (běžné výdaje o 29.454.005,90 Kč; kapitálové výdaje o 232.905.391,75,- Kč).

Tím došlo ke změně i ve financování, kde hodnota minusového objemu financování, v případě schváleného rozpočtu, ve výši 4.895.600,- Kč byla upravena na hodnotu 4.794.100,- Kč (změna stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech - úprava o 101.500,- Kč; snížení rozpočtovaného přírůstku finančních prostředků na BÚ města v důsledku skutečně přijaté dotace ze SR ČR v rámci tzv. souhrnného dotačního vztahu) a v případě upraveného rozpočtu minusová hodnota ve výši 4.794.100,- Kč upravena na plusovou hodnotu ve výši 37.542.402,32 Kč (změna stavu krátkodobých prostředků na

bankovních účtech - úprava o 42.336.502,32 Kč; rozpočtovaný úbytek finančních prostředků na BÚ města; snížení finančních rezerv města v důsledku navýšení provozních a investičních prostředků).

2010

Srovnání výhledu se schváleným rozpočtem:

- v oblasti příjmů, snížením částky o 59.540.200 Kč, z hodnoty 1.048.184.650 Kč na hodnotu 988.644.450 Kč (přijaté transfery ze SR ČR v rámci tzv. souhrnného dotačního vztahu; úprava dávek sociální péče, dávek v hmotné nouzi a výplaty příspěvku na péči, úprava příspěvku na výkon státní správy, úprava dotace na školství),
- v oblasti výdajů, snížením částky o 59.738.000 Kč, z hodnoty 1.108.631.390 Kč na hodnotu 1.048.893.390 Kč (běžné výdaje v důsledku úpravy dávek sociální péče, dávek v hmotné nouzi a výplat příspěvku na péči, úpravy příspěvku na výkon státní správy, úpravy dotace na školství).

Srovnání výhledu s rozpočtem po úpravách:

- v oblasti příjmů, navýšením částky o 157.847.073,02 Kč, z hodnoty 988.644.450 Kč na hodnotu 1.146.491.523,02 Kč (nedaňové příjmy o 9.033.173,38 Kč; daňové příjmy o 46.601.775 Kč; přijaté dotace o 102.212.124,64 Kč),
- v oblasti výdajů, navýšením částky o 107.481.983,16 Kč, z hodnoty 1.048.893.390 Kč na hodnotu 1.156.375.373,16 Kč (běžné výdaje sníženy o 16.669.220,12 Kč; kapitálové výdaje navýšeny o 90.812.763,04 Kč).

Tím došlo ke změně i ve financování, kde hodnota plusového objemu financování, v případě schváleného rozpočtu, ve výši 60.446.740 Kč byla upravena na hodnotu 60.248.940 Kč (změna stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech - úprava o 197.800 Kč; navýšení rozpočtovaného přírůstku finančních prostředků na BÚ města v důsledku skutečně přijaté dotace ze SR ČR v rámci tzv. souhrnného dotačního vztahu) a v případě upraveného rozpočtu plusová hodnota ve výši 60.248.940 Kč upravena na hodnotu ve výši 9.883.850,14 Kč (změna stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech - úprava o mínus 50.365.089,86 Kč; snížení rozpočtovaného úbytku finančních prostředků na BÚ města sloužící k vyrovnaní salda příjmů a výdajů města za rozpočtový rok 2010).

2011

Srovnání výhledu se schváleným rozpočtem:

- v oblasti příjmů, snížením částky o 67.028.230 Kč, z hodnoty 1.057.267.830 Kč na hodnotu 990.239.600 Kč (přijaté transfery ze SR ČR v rámci tzv. souhrnného dotačního vztahu; úprava dávek soc. péče, dávek v hmotné nouzi a výplaty příspěvku na péči, úprava příspěvku na výkon státní správy, úprava dotace na školství),
- v oblasti výdajů, snížením částky o 66.738.000 Kč, z hodnoty 1.114.473.900 Kč na hodnotu 1.047.735.900 Kč (běžné výdaje v důsledku úpravy dávek soc. péče, dávek v hmotné nouzi a výplat příspěvku na péči, úpravy příspěvku na výkon státní správy, úpravy dotace na školství).

Srovnání výhledu s rozpočtem po úpravách:

- v oblasti příjmů, navýšením částky o 75.918.482,72 Kč, z hodnoty 990.239.600 Kč na hodnotu 1.066.158.082,72 Kč (daňové příjmy sníženy o 18.000.000 Kč; nedaňové příjmy navýšeny o 4.412.955,75 Kč; kapitálové příjmy sníženy o 4.386.891 Kč a přijaté dotace navýšeny o 93.892.417,97 Kč),
- v oblasti výdajů, navýšením částky o 125.030.497,94 Kč, z hodnoty 1.047.735.900 Kč na hodnotu 1.172.766.397,94 Kč (běžné výdaje navýšeny o 20.583.925,16 Kč; kapitálové výdaje navýšeny o 104.446.572,78 Kč).

Tím došlo ke změně i ve financování, kde hodnota plusového objemu financování, v případě schváleného rozpočtu, ve výši 57.206.070 Kč byla upravena na hodnotu 57.496.300 Kč (změna stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech - úprava o 290.230 Kč; navýšení rozpočtovaného úbytku finančních prostředků na BÚ města v důsledku skutečně přijaté dotace ze SR ČR v rámci tzv. souhrnného dotačního vztahu) a v případě upraveného rozpočtu plusová hodnota ve výši 57.496.300 Kč upravena na hodnotu ve výši 106.608.315,22 Kč (změna stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech - úprava o plus 49.112.015,22 Kč; navýšení rozpočtovaného úbytku finančních prostředků na BÚ města sloužící k vyrovnání salda příjmů a výdajů města za rozpočtový rok 2011).

**PŘÍLOHA V: STRATEGICKÉ STAVEBNÍ INVESTIČNÍ AKCE
PLÁNOVANÉ NA OBDOBÍ LET 2013 - 2014**

V tis. Kč	2013	2014
Inženýrské sítě	10 000	15 000
Komunikace Melantrichova	0	5 000
Vnější okruh	5 000	0
Komunikace Jezdecká	5 000	5 000
Parkovací dům	5 000	10 000
Parkoviště hřbitov	0	5 000
Komunikace Židovské	2 000	2 000
Jihovýchodní kvadrant + CS	1 000	5 000
ZŠ V. Majakovského	10 000	10 000
ZŠ a MŠ energetická úsporná opatření	20 000	20 000
Bytové domy	2 000	20 000
Národní dům	2 000	2 000
Zámek	15 000	10 000
Hřbitov	2 000	2 000
Muzeum- výtah	2 000	0
Sportovní areál Za Kosteleckou ul.	2 000	0
DDM Vápenice	5 000	0
Cyklistické stezky	5 000	5 000
Regenerace Tylova	10 000	0
Smetanovy sady	5 000	0
Regenerace E. Beneše	5 000	0
Revitalizace školních zahrad	2 000	2 000
Regenerace Husovo náměstí	5 000	0
Nový městský park	1 000	0
Nám. TGM	2 000	5 000
Protierozní opatření	2 000	2 000
Kolářovy sady; revitalizace	2 000	0
Nám. Spojenců	2 000	0
Regenerace sídliště Šárka	5 000	10 000
Celkem v tis. Kč	136 000	135 000

Zdroj: Odbor rozvoje a investic Magistrátu města Prostějov, předběžný plán